

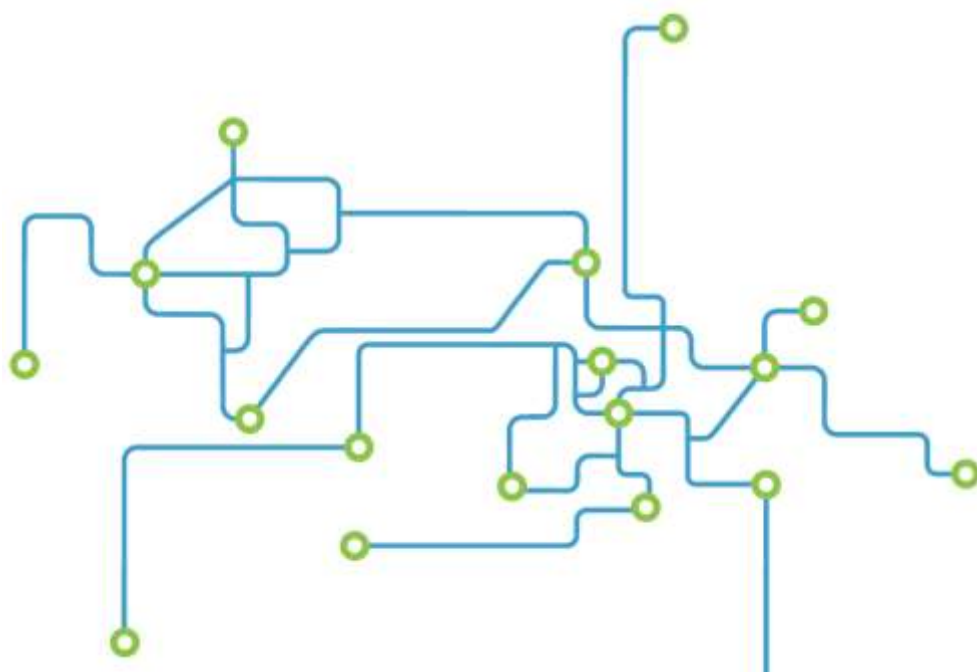
SUSISIEKIMO
PASLAUGOS

SAVIVALDYBĖS ĮMONĖ

2015 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

VILNIUS

TURINYS

APIE ĮMONĘ	4
MISIJA, VIZIJA, VERTYBĖS IR STRATEGIJA	5
Ūkinės ir finansinės veiklos apžvalga	6
Pagrindiniai rodikliai	6
Darbuotojai	11
Kas nuveikta per 2015–uosius	12
Viešojo transporto ir bilietų platinimo sistemos organizavimas	12
Pagrindiniai veiklos rezultatai	13
Viešojo transporto eismo organizavimas	14
Viešojo transporto bilietai ir bilietų platinimas	16
Viešojo transporto tyrimai, apklausos	17
Keleivių kontrolė	19
Veiklos planai ir prognozės	21
Galimi rizikos veiksniai planų įgyvendinimui	22
Vietinės rinkliavos ir automobilių stovėjimo aikštelių administravimas	23
Vietinė rinkliava	23
Vietinės rinkliavos rinkimo būdai ir surinkimo rezultatai	24
Vietinės rinkliavos mokėjimo tvarkos užtikrinimas	26
Automobilių statymas įmonės eksploatuojamose aikštelėse	27
Veiklos planai ir prognozės	28
Galimi rizikos veiksniai planų įgyvendinimui	29
Automatizuota šviesoforinio eismo reguliavimo ir valdymo sistema	29
Alternatyvusis judumas	33
Dviračių takų infrastruktūros plėtra	33
Įgyvendintos iniciatyvos, projektai	33
Veiklos planai ir prognozės	34
Galimi rizikos veiksniai planų įgyvendinimui	35
Kita veikla	35
Bendravimas su klientais, viešojo transporto keleivių, vairuotojų informavimas	35
Socialinės, vidinės iniciatyvos	36
Bendradarbiavimas su nacionalinėmis, tarptautinėmis organizacijomis.....	37

ĮMONĖS VADOVO ŽODIS

Mieli „Susisiekimo paslaugų“ įmonės klientai, darbuotojai, valdybos nariai,

Kaip ir kiekvienais metais, 2015 m. mūsų įmonė, teikdama Vilniaus miestui svarbias ir jautrias paslaugas, susidūrė su iššūkiais, turėjusiais nemažai įtakos įmonės veiklos rezultatams ir reputacijai.

Praėjusiais metais pradėtos privataus vežėjo įtraukimo į Vilniaus viešojo transporto sistemą procedūros: veiklos gairių nustatymas, techninės specifikacijos rengimas, galiausiai, ilgalaikės viešojo transporto vizijos įprasminimas. Pačioje metų pabaigoje duotas startas Vilniaus miesto darnaus judumo plano rengimui, ir jį tikimasi užbaigti iki 2016 m. pabaigos. Galų gale, susidurta su įvairiais technologiniais iššūkiais, turėjusiais įtakos įmonės sukurtų produktų veikimui. Tačiau augantis visuomenės pasitikėjimas mūsų įmonės teikiamomis paslaugomis kasmet gerina mūsų veiklos rezultatus.

Vilniaus miestui, kaip Lietuvos Respublikos sostinei, tenka ypatingas vaidmuo, siekiant užtikrinti valstybiniu mastu tenkančių funkcijų realizavimą. Todėl ir mūsų įmonei tenka ne ką mažesnis vaidmuo, siekiant užtikrinti, kad visos sostinei tenkančios funkcijos būtų tinkamai užtikrinamos, o Vilniaus miesto gyventojai ir svečiai galėtų tinkamai, be sutrikimų naudotis įmonės teikiamomis paslaugomis.

Kiekvieną vilniečių, sostinės svečių suvokiame kaip itin svarbią Vilniaus miesto dalelę, kurios susijungia į skirtingus interesus ir lūkesčius turinčias grupes. Vienos iš visuomenės grupių tikslas – kokybiškas viešojo transporto darbas. Tuo tarpu kitai daliai svarbiausia – patogumas mieste judėti automobiliu, o trečiajai – užtikrintas geresnis susisiekimas dviračiais ir pėsčiomis.

Mes, kaip įmonė ir kaip Vilniaus miesto susisiekimo agentūra, vykdydami savo kasdienę veiklą, siekiame rasti ir palaikyti tvarią pusiausvyrą tarp šių lūkesčių. Tai darėme pernai, tai darysime ir šiemet, ir tai darysime su dar didesniu užsidegimu, profesionalumu ir atjauta kiekvienam vilniečiui, keliaujančiam sostinės gatvėmis.

Modesta Gusarovienė

SĮ „Susisiekimo paslaugos“ direktorė

APIE ĮMONĘ

Savivaldybės įmonės „Susisiekimo paslaugos“ (toliau ataskaitoje – Įmonė) steigėja yra Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – VMS) taryba. Įmonė įsteigta 1998 m. liepos 15 d. Vilniaus miesto tarybos sprendimu Nr. 230. Įmonė yra iš VMS turto įsteigta Įmonė, kuri nuosavybės teise priklauso VMS ir jai perduotą bei jos įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonė yra pelno siekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo. Savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais teisės aktais bei savo įstatais, patvirtintais VMS administracijos direktoriaus.

Pagrindinės Įmonės veiklos		
Viešojo transporto ir bilietų platinimo sistemos organizavimas	Vietinės rinkliavos ir automobilių stovėjimo aikštelių administravimas	Centralizuotos eismo valdymo sistemos priežiūra ir eksploatacija

Įmonės funkcijos:

- Keleivių vežimo organizavimas;
- Viešojo transporto bilietų sistemos koordinavimas;
- Keleivių bilietų ir vežėjų darbo kontrolė;
- Atsiskaitymo su vežėjais organizavimas;
- Keleivių informavimo sistemos kūrimas ir priežiūra;
- Rinkliavos už automobilių stovėjimą gatvėse surinkimas ir administravimas;
- Rinkliavos mokėjimo kontrolė;
- Automobilių statymo tvarkos kontrolė;
- Automobilių stovėjimo aikštelių eksploatacija;
- Centralizuotos eismo valdymo sistemos priežiūra.

2015 m. rugsėjo 15 d. VMS administracijos direktorė pavedė (Įmonės įstatuose įtvirtinta lapkričio 5 d. – *red. past.*) vykdyti Įmonei dar vieną funkciją – organizuoti dviračių takų tinklo planavimą, teikti pasiūlymus dėl dviračių eismo organizavimo ir plėtros. Tų pačių metų lapkričio 5 d. Įmonės įstatuose įtvirtinta ir kita funkcija – vykdyti viešojo transporto stotelių infrastruktūros priežiūrą bei plėtrą.

MISIJA, VIZIJA, VERTYBĖS IR STRATEGIJA

Įmonės misija – patogus, saugus ir patikimas susisiekimas Vilniaus regione. Vizija – tapti regionine viešojo transporto agentūra, organizuojančia viešojo transporto paslaugų teikimą ne tik Vilniaus mieste, bet ir visame Vilniaus regione bei eismo valdymo centro (šviesoforinio reguliavimo) paslaugų teikimą bet kuriame Lietuvos mieste. Įgyvendindamas misiją ir siekdamas vizijos, kiekvienas Įmonės darbuotojas savo veikloje vadovaujasi visuotinai Įmonėje pripažintomis elgesio normomis ir principais, t. y. tokiomis vertybėmis: lojalumu, profesionalumu, bendradarbiavimu, atsakomybe, kūrybiškumu ir iniciatyva.

Prioritetinė Įmonės veiklos kryptis 2014–2016 m. yra užtikrinti Įmonės teikiamų paslaugų kokybės augimą, taikant inovatyvius ir efektyvius sprendimus bei priemones. Nustatyti šie strateginiai tikslai:

1 strateginis tikslas – kelti teikiamų automobilių mokamo stovėjimo paslaugų kokybę, pasiūlant vartotojams inovatyvių ir patogių mokėjimo už parkavimą būdų, lanksčią kainodaros sistemą, aiškią vartotojų informavimo sistemą, reguliuojant statomo transporto srautus ir stovėjimo vietų užimtumą.

2 strateginis tikslas – stiprinti Eismo valdymo centro vaidmenį organizuojant transporto eismą Vilniaus mieste; pilnai išnaudoti įdiegtos eismo valdymo sistemos funkcionalumus eismo sąlygoms mieste pagerinti; sukurti viešojo transporto prioriteto sistemą; tapti nacionaliniu eismo valdymo centru, teikiančiu paslaugas bet kuriam Lietuvos miestui.

3 strateginis tikslas – „Smart Vilnius“ projektų įgyvendinimas ir tęstinumo užtikrinimas, visų galimų duomenų apie miesto transportą integravimas, taip pat prognozavimo priemonių diegimas į miesto transporto srautų valdymą.

4 strateginis tikslas – gerinti viešojo transporto paslaugų kokybę, siekiant didesnio gyventojų ir miesto svečių naudojimosi keleiviniu transportu. Siekiamas tikslas – 2020 metais atliekamų kelionių viešuoju transportu dalis siektų 50 proc. visų motorizuotų kelionių.

5 strateginis tikslas – tapti regionine transporto sektoriaus agentūra, organizuojančia viešojo transporto paslaugų teikimą ne tik Vilniaus mieste, bet ir visame Vilniaus regione, t.y. įtraukiant aplinkinius rajonus. Sudaryti sąlygas Vilniaus regiono gyventojams naudotis vieninga maršrutinio tinklo bei bilietų sistema.

6 strateginis tikslas – gerinti Įmonės klientų aptarnavimo kokybę bei siekti įgyvendinti tiesioginę komercinę naudą turinčius projektus, taip stiprinant SĮ „Susisiekimo paslaugos“ prekių ženklą.

ŪKINĖS IR FINANSINĖS VEIKLOS APŽVALGA

Pagrindiniai rodikliai

TURTAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	2015 m.	2014 m.
Turtas (mln. Eur)	53,0	41,3
Nuosavas kapitalas (mln. Eur)	4,6	3,9
Pajamos iš viso (mln. Eur)	56,9	58,7
Pagrindinės veiklos (pardavimų) pajamos (mln. Eur)	56,8	58,6
Kitos veiklos pajamos (mln. Eur)	0,04	0,12
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos (mln. Eur)	0,00	0,00
Sąnaudos iš viso (mln. Eur)	55,9	58,5
Pagrindinės veiklos sąnaudos (mln. Eur)	55,9	58,5
Kitos veiklos sąnaudos (mln. Eur)	0,00	0,00
Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos (mln. Eur)	0,01	0,01
REZULTATAS		
Pelnas iki apmokestinimo (mln. Eur)	0,95	0,15
Grynasis pelnas (mln. Eur)	0,80	0,13
FINANSINIAI RODIKLIAI		
Likvidumas (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai)	1,00	0,94
Bendras pelningumas (bendrasis pelnas / pardavimai), proc.	12,7	11,9
Grynasis pelningumas (grynasis pelnas / pardavimai) proc.	1,41	0,23
EBIDTA (pelnas, neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo ir amortizacijos) (mln. Eur)	1,50	0,64
Turto grąža (ROA) (grynasis pelnas / turtas), proc.	1,52	0,32
Nuosavybės grąža (ROE) (grynasis pelnas / nuosavas kapitalas), proc.	17,33	3,39
INVESTICIJOS		
Investicijos (mln. Eur)	0,36	1,3
Įmonės nuosavos lėšos investicijoms (mln. Eur)	0,36	1,1
DARBUOTOJAI		
Darbuotojų skaičius sąrašė	154	165
Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (Eur)	939	973
Pardavimo pajamos, tenkančios vienam darbuotojui (tūkst. Eur / darb.)	0,37	0,35

1 lentelė. Pagrindiniai įmonės veiklos rodikliai 2014–2015 m.

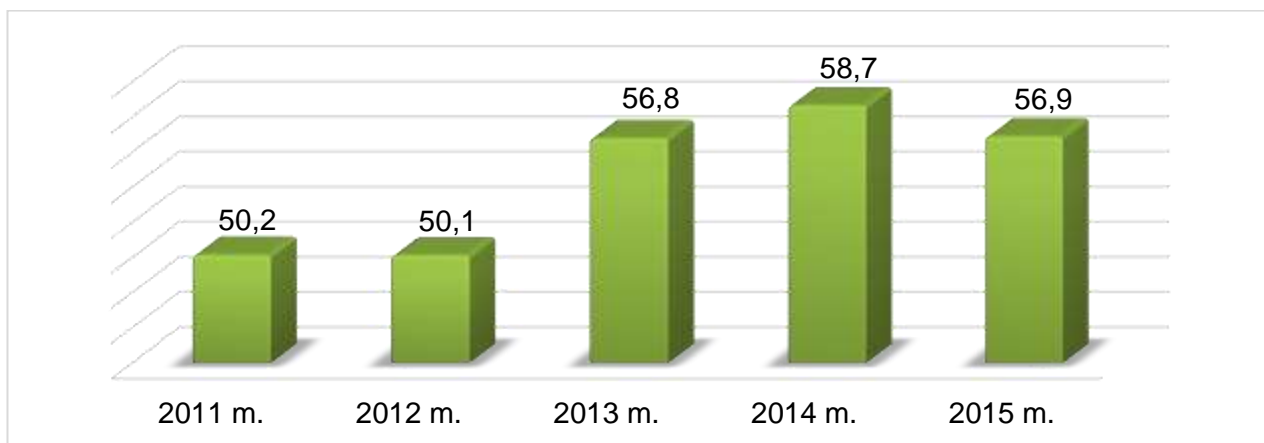
Balanso pokyčiai

Per 2015 m. Įmonės turtas padidėjo 28,4 proc. ir sudarė 53 mln. Eur. Trumpalaikis turtas bendroje turto struktūroje sudaro 59 proc. ir, palyginti su 2014 m., padidėjo 112,3 proc. iki 31,0 mln. Eur. Esminį trumpalaikio turto pokytį lėmė per 2015 m. 16,8 mln. padidėjęs VMS įsiskolinimas Įmonei. Ilgalaikis turtas sumažėjo 17,6 proc., ir tam įtakos turėjo ilgalaikio turto nusidėvėjimas ir amortizacija bei sumažėjusios po vienerių metų gautinos sumos.

Įmonės nuosavas kapitalas per 2015 m. padidėjo 0,74 mln. Eur, arba 5,5 proc., iki 4,6 mln Eur. Didžiausią įtaką Įmonės balanso pokyčiui turėjo 2014–ųjų ataskaitinių metų nepaskirstytojo pelno padidėjimas 0,67 mln. Eur bei suformuotų kitų rezervų augimas iki 66 tūkst. Eur.

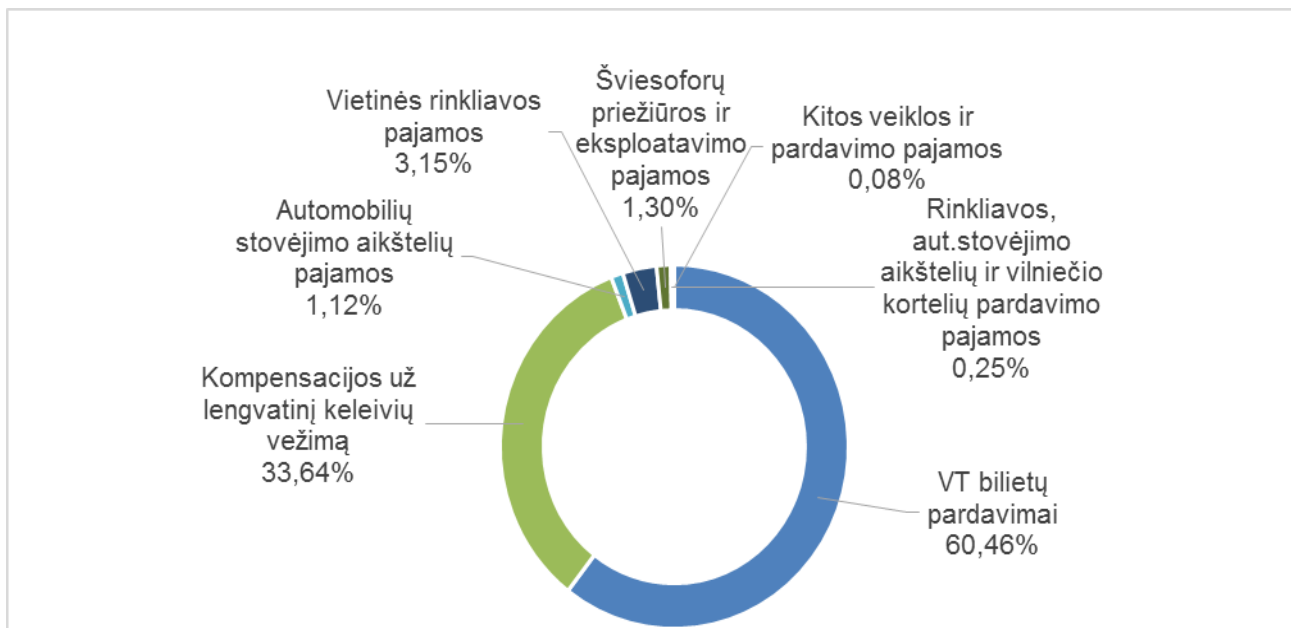
Pajamos

Įmonė 2015 m. gavo 56,9 mln. Eur pajamų – tai yra 1,8 mln. Eur, arba 3,1 proc. mažiau nei metais anksčiau. Įmonės pajamų pokytis pateikiamas žemiau esančiame paveiksle: (žr. 1 pav.)

1 pav. Įmonės pajamų kitimas 2011–2015 m., mln. Eur.

Pajamų sumažėjimui įtakos turėjo sumenkusios pajamos už viešojo transporto bilietų pardavimą (–2,17 proc.), sumažėjusios kompensacijų už lengvatinį keleivių vežimą pajamos (–8,51 proc.) ir 6,55 proc. sumenkusios VMS skiriamos lėšos automatizuotos šviesoforinio reguliavimo ir valdymo sistemos priežiūrai vykdyti. Šios lėšos skiriamos pagal VMS tarybos sprendimu nustatytą įkainį šviesoforinės įrangos, vaizdo stebėjimo sistemos, informacinių švieslenčių priežiūrai, gedimų šalinimui ir kitoms reikmėms. Bendrą pajamų ir skiriamų lėšų sumažėjimą iš dalies kompensavo beveik 90 proc. išaugusios vietinės rinkliavos rinkimo (Įmonei 2014 m. būdavo skiriama 20 proc., o 2015 m. – 30 proc. nuo visos surinktos rinkliavos – *red. past.*) ir daugiau nei 7 proc. išaugusios parkavimo aikštelių pajamos. Pajamų struktūra pateikta žemiau esančiame paveiksle: (žr. 2 pav.)

2 pav. Įmonės pajamų struktūra 2015 m., proc.

Viešojo transporto bilietų pardavimų pajamos. Vykdydama viešojo transporto bilietų pardavimo veiklą Įmonė 2015 m. uždirbo 34,4 mln. Eur, arba 60,5 proc. visų Įmonės pajamų. Pajamos iš šios veiklos 2015 m. sumažėjo 0,8 mln. Eur, arba 2,2 proc., palyginti su 2014 m. Pagrindinę įtaką šios rūšies pajamų sumažėjimui turėjo kuro kainų smukimas, kas paskatino vilniečius dažniau keliauti asmeniniu transportu, bei išaugusi naujai įvestų bilietų rūšių (Pradinuko, metinis senjoro – *red. past.*) paklausa. Kompensacijų už lengvatinį keleivių vežimą poreikis sumažėjo 1,8 mln. Eur, ir iš viso sudarė 19,1 mln. Eur. Didžiausią įtaką kompensacijų poreikio sumažėjimui 2015 m. turėjo naujai įvestas specialus – Pradinuko bilietas, kuris neturi lengvatinės nuolaidos.

Vietinės rinkliavos už naudojimąsi mokamomis transporto priemonių stovėjimo vietomis administravimo pajamos. Įmonė 2015 m. uždirbo 1,8 mln. Eur pajamų iš vietinės rinkliavos administravimo, ir tai yra 0,85 mln. Eur, arba 89,9 proc. daugiau nei 2014 m. Augimą labiausiai lėmė atsiskaitymo būdų plėtra ir modernizacija, kam VMS skyrė gerokai didesnę dalį lėšų, o taip pat – mokamų vietų skaičiaus didėjimas, augusios Įmonės investicijos į naujus rinkliavos bilietų automatus bei dėl efektyvios kontrolės taikymo ir informatyvesnių rinkliavos zonų nurodymų greta kelio ženklų.

Pajamos iš automobilių stovėjimo aikštelių. Pajamos iš automobilių stovėjimo aikštelių 2015 m. išaugo 7,1 proc. ir siekė 0,64 mln. Eur. Šios srities pajamų augimą lėmė parkavimo aikštelių būklei pagerinti skirtos investicijos, taikyta lanksti kainodara, kuria siekta pritraukti didesnį skaičių paslaugos naudotojų.

Rinkliavos, automobilių stovėjimo aikštelių, Vilniečio kortelių pardavimo pajamos. Iš Vilniečio kortelių, bilietų automatų bei automobilių stovėjimo aikštelių kortelių pardavimų Įmonė gavo 0,14 mln. Eur pajamų, arba 12,6 proc. mažiau nei metais anksčiau. Pagrindinę įtaką šio tipo pajamų mažėjimui 2015 m. turėjo sumažėję Vilniečio kortelių pardavimai.

VMS lėšos šviesoforų priežiūrai. Įmonė vykdo Vilniaus miesto automatizuotos šviesoforinio reguliavimo ir valdymo sistemos bei nesisteminių šviesoforų priežiūrą. VMS šiai veiklai skiriamos lėšos (pagal VMS tarybos

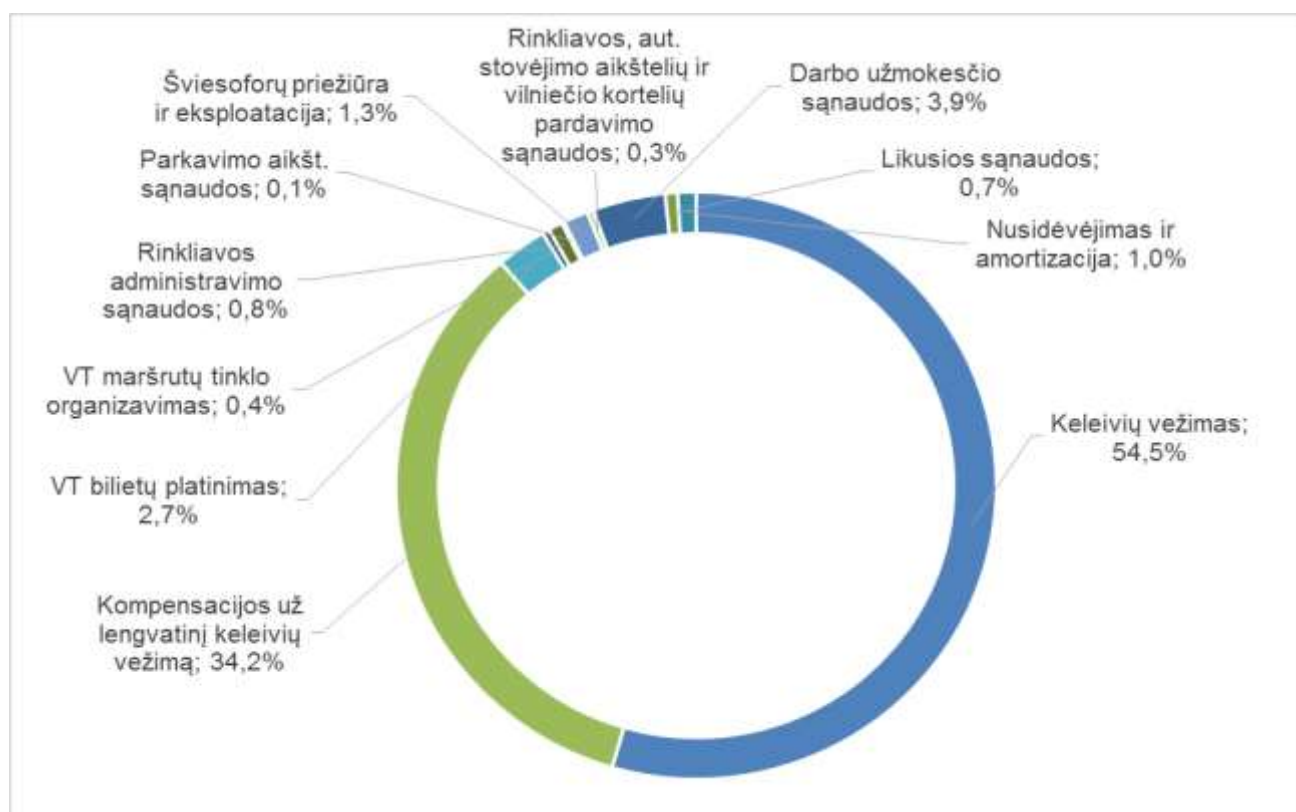

sprendimu nustatytą įkainį – red. past.) 2015 m. siekė 0,74 mln. Eur, ir tai buvo 6,6 proc. mažiau nei 2014 m. Mažėjimui įtakos turėjo palankesnės priežiūros sutarčių su rangovais sąlygos.

Kitos pajamos. Įmonė uždirbo 44 tūkst. Eur pajamų iš kitos veiklos: negyvenamų patalpų nuomos, veikloje nenaudojamo ilgalaikio turto pardavimo.

Sąnaudos

Per 2015 m. Įmonė patyrė 55,9 mln. Eur sąnaudų, t.y. 2,6 mln. Eur, arba 4,5 proc. mažiau nei 2014 m. Sąnaudų struktūra pateikta žemiau esančiame paveiksle: (žr. 3 pav.)

3 pav. Įmonės sąnaudų struktūra 2015 m., proc.

Keleivių vežimo sąnaudos (tiesioginės). Įmonė yra sudariusi keleivių vežimo sutartis su UAB „Vilniaus viešasis transportas“ dėl keleivių vežimo reguliaraus susisiekimo maršrutais Vilniaus mieste. Keleivių vežimo sąnaudos 2015 m. sudarė 30,5 mln. Eur, arba 54,5 proc. visų Įmonės sąnaudų. Šios veiklos sąnaudos 2015 m. sumažėjo 0,2 mln. Eur, ir tai buvo 0,6 proc. mažiau nei 2014 m. Sąnaudų mažėjimui įtakos turėjo mažesnės kuro sąnaudos, papildomų, pigesnių bilietų rūšių įvedimas, ir tai atsivėrė pasenusiam viešojo transporto priemonių parkui tenkančių sąnaudų augimą ir neaugančią viešojo transporto paslaugų kokybę. Kompensacijų už lengvatinį keleivių vežimą poreikis sumažėjo 1,8 mln. Eur ir sudarė 19,1 mln. Eur. Kompensacijų poreikio sumažėjimui didžiausią įtaką turėjo įvestas specialus – Pradinuko – bilietas, sumažėję bilietų su nuolaida pardavimai.

Viešojo transporto bilietų platinimo sąnaudos (tiesioginės). 2015 m. viešojo transporto bilietų platinimo sąnaudos sudarė 1,5 mln. Eur, arba 0,59 mln. Eur (27,7 proc.) mažiau nei 2014 m. Sąnaudų mažėjimą lėmė palankesnių sąlygų sudarymas su bilietų platintojais bei mažesnės investicijų į platinimo įrangą poreikis.

Viešojo transporto maršrutų tinklo organizavimo ir kontrolės sąnaudos (tiesioginės). Viešojo transporto maršrutų tinklo organizavimo ir kontrolės sąnaudos 2015 m. siekė 0,21 mln. Eur, arba 63 tūkst. Eur (23,3 proc.) mažiau nei 2014 m. Didžiausią įtaką sąnaudų sumažėjimui turėjo Kontrolės tarnybos transporto nuomos, viešojo transporto organizavimo padalinių transporto ir reklamos sąnaudų sumažėjimas bei Įmonės filialo „Transporto projektai“ veiklos sustabdymas.

Vietinės rinkliavos už naudojimąsi mokamomis transporto priemonių stovėjimo vietomis administravimo sąnaudos (tiesioginės). 2015 m. vietinės rinkliavos administravimo sąnaudos buvo 0,37 mln. Eur, arba 0,12 mln. Eur didesnės nei per 2014 m. Sąnaudas didino išaugęs vietinės rinkliavos surinkimas ir jos administravimas. 2015 m. labiausiai augo komisiniai rinkliavos surinkimo mokesčiai, kurie padidėjo dėl pajamų augimo.

Automobilių stovėjimo aikštelių sąnaudos (tiesioginės). 2015 m. Įmonė patyrė 81 tūkst. Eur tiesioginių sąnaudų, susijusių su automobilių stovėjimo aikštelėmis. Jos buvo 13 tūkst. Eur mažesnės nei metais anksčiau. Sąnaudų mažėjimą lėmė sumenkęs išlaidų elektros ir pasiruošimo remonto darbams poreikis.

Rinkliavos, automobilių stovėjimo aikštelių, Vilniečio kortelių bei popierinių bilietų pardavimo sąnaudos. 2015 m. patirta 0,18 mln. Eur sąnaudų, arba 29 tūkst. Eur (13,9 proc.) mažiau nei 2014 m. Didžiausią įtaką ženkliam sąnaudų mažėjimui turėjo kritę Vilniečio kortelių pardavimai.

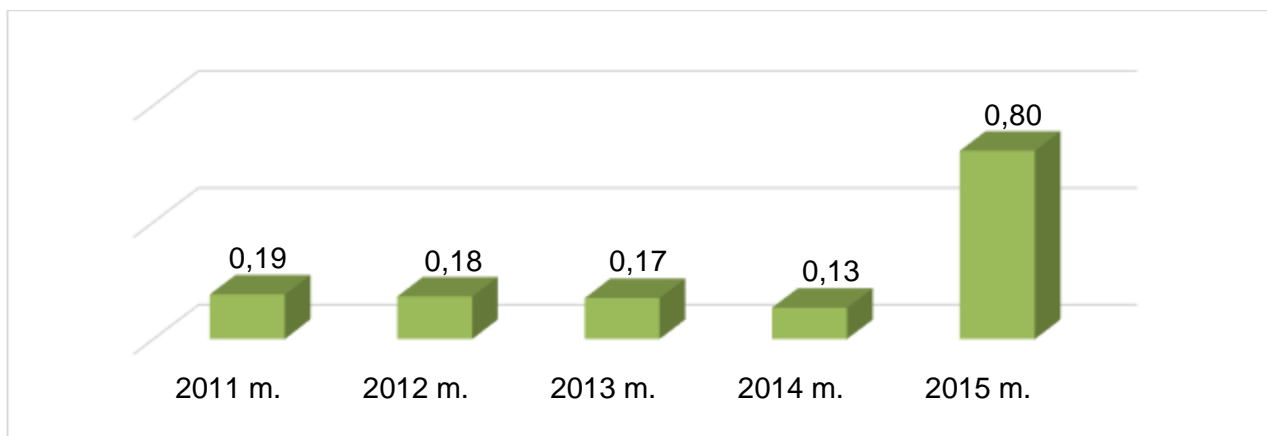
Šviesoforų priežiūros ir eksploataavimo sąnaudos. Šios veiklos sąnaudos 2015 m. sudarė beveik 0,75 mln. Eur, ir dėl palankesnių priežiūros sutarčių su rangovais sąlygų jos buvo 5,7 proc. mažesnės nei 2014 m.

Darbo užmokesčio sąnaudos. Darbo užmokesčio sąnaudos 2015 m. sudarė 2,2 mln. Eur. Darbo užmokesčio sąnaudos buvo 2,4 proc., arba 53 tūkst. Eur mažesnės nei 2014 m. Darbo užmokesčio sąnaudų mažėjimui įtakos turėjo filialo „Transporto projektų“ veiklos nutraukimas ir peržiūrėtas viešojo transporto kontrolierių priemokų tarifas.

Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos. Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos 2015 m. sudarė 0,55 mln. Eur, ir per metus jos išaugo 65 tūkst. Eur. Sąnaudų augimui įtakos turėjo 2014–2015 m. atliktos investicijos vietinės rinkliavos bilietų automatų įsigijimui.

Įmonės pelnas

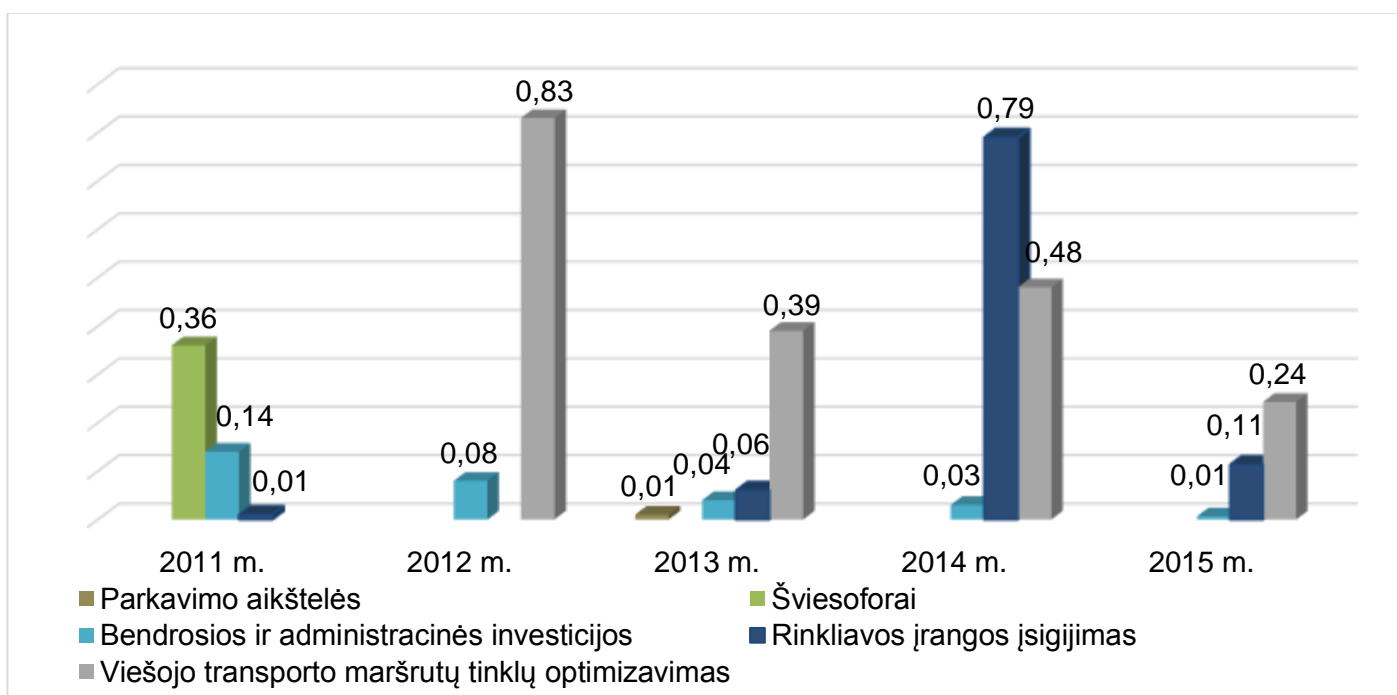
Įmonės grynasis pelnas 2015 m. siekė 0,8 mln. Eur. Palyginti su 2014 m., grynasis pelnas padidėjo net 0,67 mln. Eur. Įmonės pelningumo dinamiką galima įvertinti žemiau esančiame paveiksle: (žr. 4 pav.)

4 pav. Įmonės pelningumas 2011–2015 m., mln. Eur.

Įmonės investicijos į ilgalaikį turtą

2015 m. Įmonė investavo 0,36 mln. Eur į ilgalaikį turtą. 0,11 mln. Eur Įmonė skyrė vietinės rinkliavos surinkimo įrangai (įsigyta 20 vnt. vietinės rinkliavos bilietų automatų), 0,24 mln. Eur kortelių skaitytuvams ir borto kompiuteriams įsigyti. Ilgalaikio turto investicijų dinamika pagal Įmonės veiklas pavaizduota paveiksle žemiau: (žr. 5 pav.)

5 pav. Investicijos į ilgalaikį turtą pagal veiklas, 2011–2015 m., mln. Eur.

Darbuotojai

Pagrindinis Įmonės turtas yra jos darbuotojai, kurie yra svarbiausia grandis siekiant užsibrėžtų Įmonės tikslų. 2015 m. gruodžio 31 d. Įmonėje dirbo 154 darbuotojai. Žemiau pateikiami Įmonės darbuotojai suskirstyti pagal kategorijas (žr. 2 lentelę):

Darbuotojų kategorija	Darbuotojų skaičius 2015 m. gruodžio 31 d.
Įmonės vadovas	1
Aukščiausio lygmens vadovai	6
Vidurinio lygmens vadovai	5
Specialistai, technikai ir jaunesnieji specialistai	63
Darbininkai	79
Iš viso:	154

2 lentelė. Įmonės darbuotojai pagal kategorijas

Didelis dėmesys yra skiriamas darbuotojų mokymams bei kvalifikacijos kėlimui. Per 2015 m. Įmonės darbuotojai dalyvavo dešimtyje mokymų ir seminarų. Viešojo transporto keleivių ir rinkliavos mokėjimo kontrolę vykdantiems darbuotojams, klientų aptarnavimo centre dirbantiems aptarnavimo srities darbuotojams ir administracijos darbuotojams organizuoti vidiniai streso valdymo ir konfliktų sprendimo kursai, taip siekiant pagerinti teikiamų paslaugų kokybę ir išvengti stresą keliančių, konfliktinių situacijų.

Be darbuotojų kvalifikacijos kėlimo, taip pat rūpinamasi ir darbuotojų sveikata. Kasmet įsigyjamos medicinos įstaigų paslaugos, skiriamos profilaktiniam darbuotojų sveikatos patikrinimui. Darbuotojai yra reguliariai ir savanoriškai skiepijami nuo gripo – tai itin aktualu lauko sąlygomis bei klientų aptarnavimo centre dirbantiems darbuotojams.

Vidutinis Įmonės darbuotojų amžius – 37 m. Įmonė aktyviai bendradarbiauja su mokslo įstaigomis ir suteikia galimybę universitetų bei kolegijų studentams pritaikyti teorines žinias bei įgyti profesinių įgūdžių. 2015 m. praktiką Įmonėje atliko 5 praktikantai.

KAS NUVEIKTA PER 2015–UOSIUS

Įmonės misija – patogus, saugus ir patikimas susisiekimasis Vilniaus regione. Vizija – tapti regionine viešojo transporto agentūra, organizuojančia viešojo transporto paslaugų teikimą ne tik Vilniaus mieste, bet ir visame Vilniaus regione bei eismo valdymo centro (šviesoforinio reguliavimo) paslaugų teikimą bet kuriame Lietuvos mieste. Įgyvendindamas misiją ir siekdamas vizijos, kiekvienas Įmonės darbuotojas savo veikloje vadovaujasi visuotinai Įmonėje pripažintomis elgesio normomis ir principais, arba vertybėmis: lojalumu, profesionalumu, bendradarbiavimu, atsakomybe, kūrybiškumu ir iniciatyvumu.

VIEŠOJO TRANSPORTO IR BILJETŲ PLATINIMO SISTEMOS ORGANIZAVIMAS

Nuo 2015 m. lapkričio mėn. Įmonės įstatuose įtvirtinta papildoma funkcija – organizuoti viešojo transporto stotelių infrastruktūros (kelio ženklų „Stotelė“, „Taksi stotelė“, viešojo transporto laukimo paviljonų ir suoliukų) priežiūrą ir plėtrą.

Įgyvendinant Įmonės valdybos patvirtintą Įmonės 2014–2016 m. strateginį planą, 2015 m. didelis dėmesys buvo skiriamas viešojo transporto kiekybiniais ir kokybiniais tyrimams, specialiųjų eismo juostų analizei bei plėtros iniciavimui, maršrutų analizei, transporto priemonių talpos parinkimui pagal tikrąjį poreikį. Taip pat rūpinasi nuolatine vežėjų darbo kontrole, apimant paslaugų kokybės kriterijus (reguliarumas, punctualumas, saugumas ir pan.).

Pagrindiniai veiklos rezultatai

Perėmus viešojo transporto stotelių priežiūrą, atlikta jų infrastruktūros inventorizacija. Identifikuotos stotelės, kuriose nėra būtinosios viešojo transporto stotelių infrastruktūros – nėra įrengtų keleivių laukimo aikštelių, paviljonų, trūksta suoliukų, šiukšliadėžių, iki stotelių neveda šaligatviai.

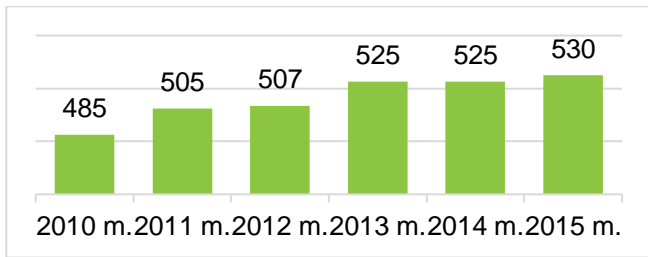
Prioriteto viešajam transportui suteikimui bei viešojo transporto priemonių eksploatacinio greičio didinimui inicijuota ir atlikta išsami specialiųjų eismo juostų (A juostų – *red. past.*) inventorizacija. Vilniaus miesto savivaldybės Miesto ūkio ir transporto departamentas supažindintas su naujų A juostų plėtros mieste poreikiu. Departamentui pateiktas pasiūlymas dėl pilotinio projekto – fizinio A juostų atskyrimo Ukmergės g. Taip pat pateikta paraiška Europos Sąjungos (toliau – ES) paramai gauti dėl šviesoforais reguliuojamose sankryžose prioriteto suteikimo greitiesiems autobusams. Deja, finansavimas projektui nesuteiktas.

2015 m. Įmonė atliko visų viešojo transporto maršrutų išsamų keleivių srautų tyrimą bei Vilniaus miesto gyventojų, reguliariai besinaudojančių viešuoju transportu ir ne jaunesnių nei 16 m. amžiaus, apklausą pasitenkinimo viešuoju transportu lygiui nustatyti.

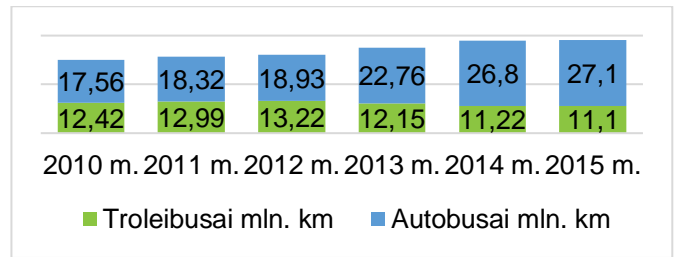
Viešojo transporto maršrutų aptarnavimo kokybės užtikrinimui vykdoma nuolatinė vežėjų kontrolė bei punctualumo ir regularumo priežiūra. 2015 m. atlikta nutrauktų reisų bei maršrutų efektyvumo analizė, identifikuotos pagrindinės nutrauktų reisų priežastys – daugiau nei 50 proc. reisų nutraukta dėl techninių gedimų.

Pagrindiniai rodikliai

2015 m. Vilniaus miesto gyventojus aptarnavo 6 greitųjų autobusų, 77 autobusų ir 18 troleibusų maršrutai. Darbo dienomis į miesto gatves išvažiuodavo 342 įvairios talpos autobusai ir 188 troleibusai. Nuo 2015 m. rugpjūčio mėn., kai naktiniai autobusai pradėjo važiuoti kiekvieną savaitgalį, transporto priemonių išleidimas padidėjo nuo 525 vnt. 2014 m. iki 530 vnt. 2015 m. (6 pav.). Atitinkamai išaugo ir transporto priemonių metinė rida (7 pav.)

6 pav. Vilniaus miesto maršrutus aptarnaujančių transporto priemonių skaičius darbo dienomis, vnt.

7 pav. Metinės ridos kaita 2008–2014 m., mln. km.

Viešojo transporto eismo organizavimas

Siekiant teikti kokybiškas keleivių susisiekimo paslaugas, lanksčiai reaguojama į nuolat besikeičiančias eismo sąlygas sostinės gatvėse, naujų traukos objektų atsiradimą, gatvių uždarymus remontui ir kitus pasikeitimus, turinčius įtakos viešojo transporto darbo organizavimui. Dėl šių priežasčių nuolat vykdomi tvarkaraščių pakeitimai, peržiūrimos transporto priemonių talpos, atnaujinami maršrutai, įrengiamos naujos stotelės, sukuriami nauji arba pratęsimi esami maršrutai, taip prisitaikant prie vis besikeičiančių keleivių poreikių.

Iš viso per 2015 m., atskiruose maršrutuose ar visame tinkle (vasaros ir žiemos sezonams), 20 kartų buvo koreguojami viešojo transporto eismo tvarkaraščiai, dėl įvairių priežasčių (plataus masto renginiai, trunkantys kelias dienas) pakeistos 6 maršrutų trasos. Tokie dažni pakeitimai yra neišvengiami dėl aukščiau minėtų priežasčių.

2015 m. rugsėjį viešojo transporto tvarkaraščiuose atsirado naujas sutartinis žymėjimas, kuris leidžia atskirti autobusų, važiuojančių į oro uostą, maršrutus. Be to, buvo išleistas garsinis pranešimas anglų kalba. Specialiu ženklu buvo pradėtas žymėti ir viešasis transportas – sukurta lėktuvo ikona, žyminti oro uosto kryptimi vykstantį viešąjį transportą. Šis žymėjimas taip pat naudojamas švieslentėse, nuorodose, tvarkaraščiuose, maršrutų išklotinėse.

Siekiant aktyvaus ir išsamaus klientų informavimo, rengiamos ir naudojamos įvairios informavimo ir viešinimo priemonės, kurios orientuotos į konkrečias vartotojų grupes: universitetai, bibliotekos; reklaminiai leidiniai (moksleiviai, studentai, senjorai), radijo reklama ir kt.

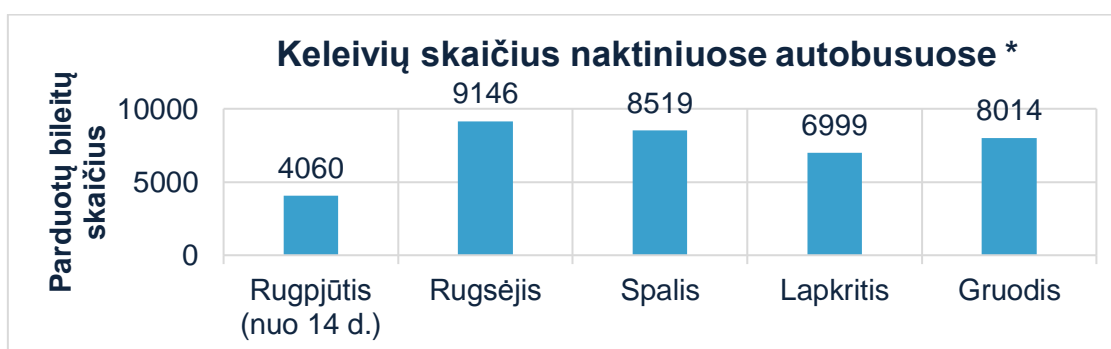
Siekdama palaikyti stoteles žyminčių ženklų tvarką, įmonė organizuoja ženklų priežiūros darbus: ženklų valymą, ženklų orientavimo, tvirtinimo ir vertikalumo pataisymus, esamų ženklų perstatymą, ženklų matomumo užtikrinimą bei naujų ženklų statymą. 2015 m. suremontuoti 258 stotelių ženklai, iš kurių 164 buvo sulaužyti. Pakeisti 349 tvarkaraščių talpinimui skirti cilindrai ir 486 cilindrų žiedai. Nuo 2015 m. lapkričio 5 d. iš Vilniaus miesto savivaldybės perėmus viešojo transporto stotelių infrastruktūros priežiūrą buvo sutvarkyti 5 viešojo transporto laukimo paviljonai ir 2 suolai.

2015 m. į bendras stoteles apjungtos 4 dvigubos troleibusų ir autobusų stotelės, panaikinta 17 ženklų nebenaudojamose stotelėse, kuriose pakeitus maršrutų trasas nebestoja viešasis transportas. Taip pat pakeisti 3 stotelių pavadinimai bei įrengta 10 naujų viešojo transporto stotelių. Stotelėje Žaliojo tiltas įrengtas informacinis skydas viešojo transporto vairuotojams „Pirmajam autobusui ar troleibusui sustoti čia!“.

Naktiniai maršrutai

Po septynerių metų pertraukos, nuo 2015 m. rugpjūčio 14 d. į sostinės gatves grįžo naktiniai autobusai, kurie važiuoja naktimis iš penktadienio į šeštadienį bei iš šeštadienio į sekmadienį. Autobusai važiuoja penkiais maršrutais, ir kiekvieną savaitgalio naktį į gatves išvažiuoja 12 dviašių autobusų, kurie nuvažiuoja 831 km. Jų tinklas sudarytas taip, jog miesto centre ilgiau užsibuvę vilniečiai ir sostinės svečiai galėtų saugiai grįžti į namus, esančius tankiausiai apgyvendintuose ir nuo centro netoli nutolusiuose rajonuose. Tvarkaraščiai suderinti taip, kad visus rajonus būtų galima pasiekti vos vienu persėdimu iš vienos transporto priemonės į kitą Vinco Kudirkos aikštės ar Žaliojo tilto stotelėse.

Nuo 2015 m. rugpjūčio 14 d. iki metų pabaigos naktiniais autobusais važiavo daugiau nei 36,7 tūkst. keleivių (žr. 8 pav.).

*UAB „Vilniaus viešasis transportas“ duomenys (pagal parduotų bilietų skaičių).

8 pav. Keleivių skaičius naktiniuose autobusuose, vnt. (2015 m. rugpjūčio 14 d.– gruodžio 31 d.)

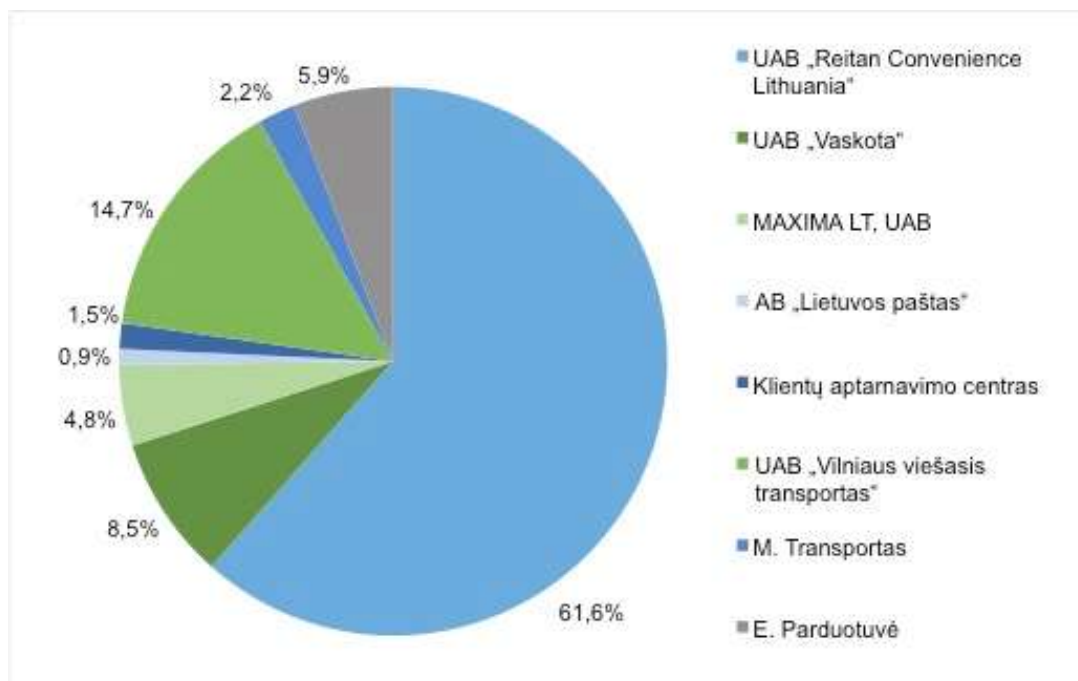
Naktinių autobusų viešinimo kampanijai buvo sukurta išskirtinio grafinio dizaino reklama: visi maršrutai ir 1 Eur kainos komunikacija buvo pateikiama tarsi kelionių agentūrų pasiūlymai, taip paverčiant kelionę namo nauju nuotykiu, o Vilniaus miesto rajonai buvo vaizduojami pasitelkiant komiksų stilių. Tradicinę lauko ir spaudos reklamos kampaniją papildė atvirukų platinimas tiksliniuose rajonuose, studentų bendrabučiuose. Reklamos kampanijos metu buvo apklijuota 53 viešojo transporto priemonės, 184 lauko stendai Vilniaus mieste, pagaminta ir išdalinta 33 tūkst. naktinio transporto lankstinukų. Atsižvelgiant į tai, kad naktiniuose autobusuose negalioja mėnesiniai bilietai – rezultatai pranoko lūkesčius. Kampanijos laikotarpiu (rugpjūtis – rugsėjis) naktinių autobusų bilietų pardavimo kiekis išaugo 125 proc.

Viešojo transporto bilietai ir bilietų platinimas

Vilniečio kortelių ir viešojo transporto bilietų platinimo tinklas 2015 m. nesikeitė – platinimo taškų (vienoje prekybos vietoje gali būti ir kelios kasos) išliko 860 vnt. Viešojo transporto bilietais buvo prekiaujama: UAB „Reitan Convenience Lithuania“ – 116 kioskų, UAB „Vaskota“ – 29 kioskų, MAXIMA LT, UAB – 60 parduotuvių, AB „Lietuvos paštas“ ir „Pay post“ – 87 skyriuose, taip pat – Įmonės klientų aptarnavimo centre.

2015 m. rugpjūčio mėn. (po VMS tarybos sprendimo 2015 m. vasario mėn. – *red. past.*) buvo įvesta nauja bilieto rūšis – 12 mėnesių pradinuko bilietas (toliau – Pradinuko bilietas), skirtas pirmų–ketvirtų klasių moksleiviams. Bilieto kaina – 10 Eur. Norint informuoti klientus apie šį naują bilietą, buvo kuriami ir platinti informaciniai lankstinukai. Įgyvendintos reklaminės kampanijos metu Vilniaus miesto mokykloms išplatinta 90 vnt. plakatų, apklijuota 30 vnt. lauko stendų Vilniaus mieste, pagaminta ir išdalinta 16 tūkst. lankstinukų. Pradinuko bilietų buvo parduota 11 385 vnt., nors prognozuota jų parduoti tik apie 3 tūkst. vnt.

Vilniečio kortelių pardavimai 2015 m. sumažėjo 30,5 proc. – iki daugiau nei 113 tūkst. vnt. Vilniečio kortelių nuolaidų struktūra išliko panaši, kaip ir metais anksčiau, t. y. daugiausiai kortelių (57 proc.) parduota be nuolaidos – jas naudoja pilną bilieto kainą mokantys keleiviai. Iš viso nuo 2012 m. rugpjūčio mėn. išplatinta virš 730 tūkst. Vilniečio kortelių.

9 pav. Viešojo transporto bilietų pardavimo struktūra pagal platintojus, proc.

Sėkmingai pasiruošus euro įvedimui 2015 m. konvertuota virš 437 tūkst. Vilniečio kortelių. Be to, siekiant kuo geriau informuoti klientus ir efektyviai įgyvendinti su euro įvedimu susijusius procesus, buvo kuriama ir platinama informacinė ir vaizdinė medžiaga, pranešimai žiniasklaidai. Buvo sukurta,

pagaminta ir išplatinta 25,3 tūkst. skrajučių su instrukcija, kaip viešajame transporte konvertuoti Vilniečio korteles ir atlikti kitas operacijas. Taip pat buvo sukurtas ir ištransliuotas garsinis pranešimas apie laukiančius pokyčius, susijusius su euro įvedimu, sukurtas ir išplatintas euro konvertavimo vaizdo klipas, ant komposterių ir vairuotojų kabinų atsirado lipdukai, inicijuota reklama tiksliniuose leidiniuose.

Kaip ir 2014 m., 2015 m. didžioji dalis bilietų parduota įprastose bilietų platinimo vietose – UAB „Reitan Convenience Lietuva“ spaudos kioskuose (61,6 proc.), UAB „Vaskota“ kioskuose (8,5 proc.) bei įsigyjant bilietą iš vairuotojo – 14,7 proc. visų parduotų bilietų.

E. bilietas

2015 m. padidintas e. bilieto POS (angl. *Point of sale* – prekybos vietos) protokolo veikimo patikimumas. Nors trūko sistemos dokumentacijos, ir įmonė vis dar neturi sistemos išeities kodų, sistemos architektūros brėžinių ir pan., sumažėjo sisteminių klaidų pasireiškimas. Be to, 850 terminalų atnaujinta platinimo terminalų programinė įranga (FW), optimizuota programinės įrangos infrastruktūra bei atnaujinta POS protokolo dokumentacija ir papildytas klaidų aprašas.

Viešojo transporto tyrimai, apklausos

Siekiant įvertinti esamą bendrą viešojo transporto poreikį Vilniaus mieste, identifikuoti naudojimosi viešuoju transportu įpročius ir pokyčius paros laikotarpyje, išsiaiškinti, kurie Vilniaus gyvenamieji rajonai pasižymi didžiausiais keleivių srautais, įvardinti paklausiausias viešojo transporto stoteles ir įvertinti kelionių pasiskirstymą tarp skirtingų viešojo transporto rūšių bei jų maršrutų reguliariai, kas dvejus metus atliekami keleivių srautų tyrimai.

Nuo 2015 m. balandžio 11 d. iki gegužės 31 d. buvo atliekamas keleivių srautų tyrimas. Atliekant tokio tipo tyrimą, analizuoti automatinės keleivių skaičiavimo įrangos ir natūrinių keleivių srautų stebėjimų metu surinkti duomenys. Pabrėžiama, kad darbo dienos ir savaitgaliai buvo tirti bei vertinti atskirai.

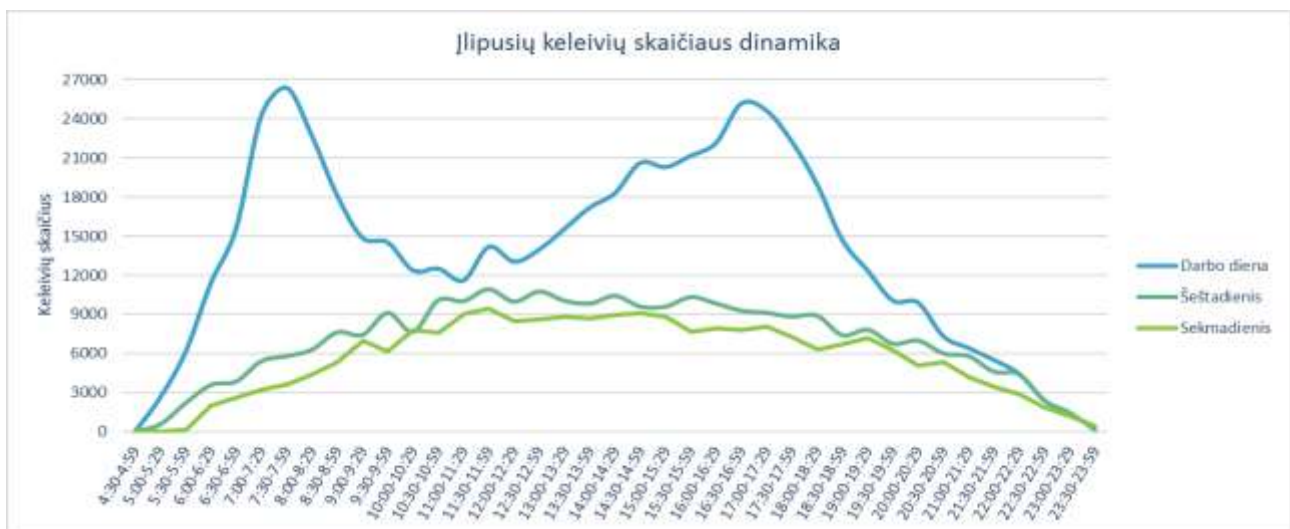
Daugiausiai pervežtų keleivių užfiksuota tuose maršrutuose, kurių trasos jungia tankiausiai apgyvendintus miesto mikrorajonus su miesto centru, ir kurių trasos driekiasi per svarbius persėdimo taškus (Stotis, Žalioji tiltas, Europos aikštė, Savanorių prospektas, Teodoro Narbuto stotelės). Remiantis keleivių srautų tyrimu, nustatytas ir įvertintas tikrasis kelionių pasiskirstymas pagal viešojo transporto priemonės rūšį (žr. 3 lentelę).

Transporto priemonės rūšis	Darbo diena		Šeštadienis		Sekmadienis	
	Kelionių sk.	Dalis, proc.	Kelionių sk.	Dalis, proc.	Kelionių sk.	Dalis, proc.
Bendras	536053	100	270852	100	220001	100
Autobusai	354585	66	178919	66	143378	65
Greitieji	142204	26	69908	26	56879	26
Pagrindiniai ir privežamieji	212381	40	109011	40	86499	39
Troleibusai	181468	34	91933	34	76623	35

3 lentelė. Kelionių pasiskirstymas pagal viešojo transporto priemonės rūšį 2015 m.

Pagal turimus skaičiavimus nustatyta, kad visų keleivių suminis nuvažiuotų kilometrų skaičius darbo dienomis viršija 1,986 mln. km per dieną. Net trečdali (32 proc.) visų kilometrų keleiviai įveikia naudodamiesi greitaisiais autobusų maršrutais, kai likusiais – autobusų bei troleibusų – maršrutais nuvažiuojama atitinkamai 40 ir 28 proc. bendro nuvažiuoto atstumo. Šeštadieniais visų maršrutų transportinis dienos darbas siekia 1,016 mln. km, sekmadienį – 0,811 mln. km.

Atlikus bendrą viešojo transporto keleivių srautų dinamikos analizę vienos paros laikotarpiu (žr. 10 pav.), nustatyta, kad didžiausi keleivių srautai pastebimi rytinio (nuo 7 iki 8.30 val.) bei vakarinio (nuo 16 iki 18 val.) pikų metu. Pažymėtina, kad rytinis pikas yra kur kas pastovesnis nei vakarinis. Taip yra todėl, kad absoliučią daugumą rytinio piko metu viešuoju transportu besinaudojančių keleivių sudaro dirbantieji ir į mokslo įstaigas vykstantys Vilniaus miesto gyventojai. Atsižvelgiant į tai, kad moksleivių ir studentų užsiėmimai (pamokos ar paskaitos) baigiasi skirtingu metu, keleivių srautas laiko atžvilgiu vakarinio piko metu pasiskirsto kur kas plačiau. Vakarinio piko neapibrėžtumui įtakos taip pat turi antroje dienos dalyje pastebimai išaugęs rekreacinių ir buitinių kelionių poreikis. Tuo tarpu savaitgaliais ryškaus piko išskirti negalima.

10 pav. Įlipusių keleivių skaičiaus dinamika paros laikotarpyje 2015 m., vnt.

2015 m. lapkričio mėn. buvo vykdoma anketinė apklausa, kuria siekta nustatyti bendrą keleivių, reguliariai besinaudojančių viešuoju transportu ir ne jaunesnių nei 16 m., pasitenkinimo Vilniaus viešuoju transportu lygį. Rinkos tyrimų agentūra „RAIT“ iš viso apklausė 1500 respondentų, kurių buvo prašyta įvertinti skirtingus, su viešuoju transportu susijusius kriterijus dešimties balų sistemoje.

Bendras viešojo transporto paslaugų kokybės vertinimo vidurkis yra 7,75 balo (žr. 11 pav.). Geriausiai įvertintas viešojo transporto eismo tvarkaraščių pateikimas – 9,13 balo (58 proc. respondentų šį kriterijų įvertino 10 balų).

Įvertinimo balas	VT punktualumas	VT eismo dažnumas	VT darbo laikas	VT greitis	Persėdimų sukoordinavimas	Tvarkaraščių pateikimas	Saugumas	Temperatūra transporto priemonėse	Vairuotojų elgesys	Kelionės komfortas	Bilietų įsigijimas	Bendra VT kokybė
Neįvertinta	0%	0%	1%	1%	1%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	0%
1	1%	1%	2%	2%	1%	0%	1%	3%	1%	2%	1%	1%
2	1%	1%	1%	1%	1%	0%	1%	1%	1%	1%	1%	0%
3	2%	3%	2%	1%	2%	0%	1%	4%	1%	3%	1%	1%
4	2%	3%	2%	3%	3%	1%	2%	5%	2%	4%	1%	1%
5	8%	8%	5%	7%	7%	2%	6%	12%	6%	10%	2%	5%
6	6%	8%	5%	8%	7%	2%	8%	13%	8%	14%	3%	8%
7	17%	15%	9%	15%	14%	4%	18%	20%	16%	22%	6%	20%
8	29%	24%	14%	23%	22%	10%	22%	20%	25%	23%	14%	32%
9	19%	18%	17%	18%	18%	21%	19%	11%	17%	10%	22%	19%
10	15%	18%	43%	22%	23%	58%	21%	12%	21%	10%	50%	12%
Vidurkis:	7,639	7,560	8,323	7,790	7,747	9,132	7,850	6,900	7,829	6,997	8,888	7,747
	7,878											

11 pav. Bendras viešojo transporto keleivių pasitenkinimo lygis.

Prasčiausiai keleiviai įvertino mikroklimatą viešojo transporto priemonėse. Keleivių nuomone, teiginys, kad viešojo transporto priemonės vėdinamos arba šildomos pakankamai, įvertintas vos 6,9 balo.

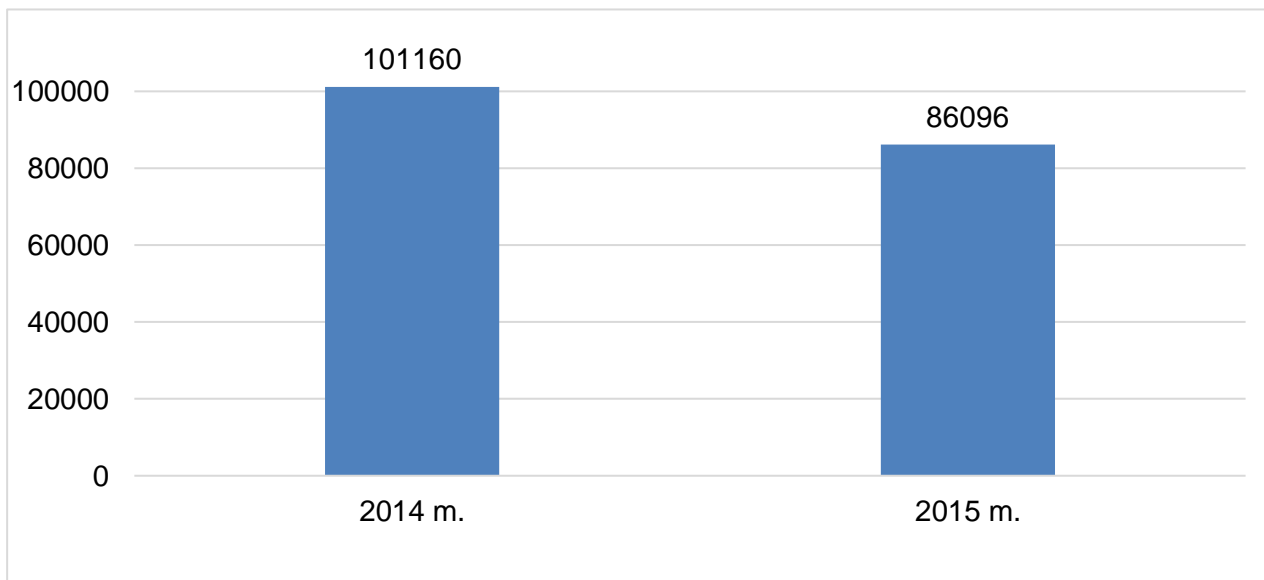
Geriausiai viešojo transporto paslaugų kokybę vertina senyvo amžiaus, mažas pajamas (iki 400 Eur per mėn.) gaunantys, žemesnį nei vidurinį išsilavinimą turintys keleiviai, kurie, dažniausiai, vienos kelionės metu nepersėda. Blogiausiai viešojo transporto paslaugų kokybę vertina vidutinio amžiaus, didesnes nei vidutinės pajamas (virš 1 tūkst. Eur per mėn.) gaunantys, aukštąjį išsilavinimą turintys keleiviai, kurie, dažniausiai, vienos kelionės metu persėda daugiau nei vieną kartą.

Keleivių kontrolė

2015 m. viešojo transporto keleivių kontrolės skyrius sėkmingai įgyvendino vieną svarbiausių uždavinių – prisijungė prie administracinių teisės pažeidimų registro (toliau – ATPR). Tai – saugi ir pažangi duomenų bazė, naudojama Lietuvos Respublikos policijos ir kitų institucijų, įgaliotų nagrinėti administracinius teisės pažeidimus. Sistema skirta kaupti, palaikyti ir teikti informaciją apie administracinius teisės pažeidimus bei susijusius su šiais įvykiais asmenis. Šios permainos leido pagerinti surašomų administracinių teisės pažeidimų protokolų (toliau – ATPP) kokybę ir užtikrinti

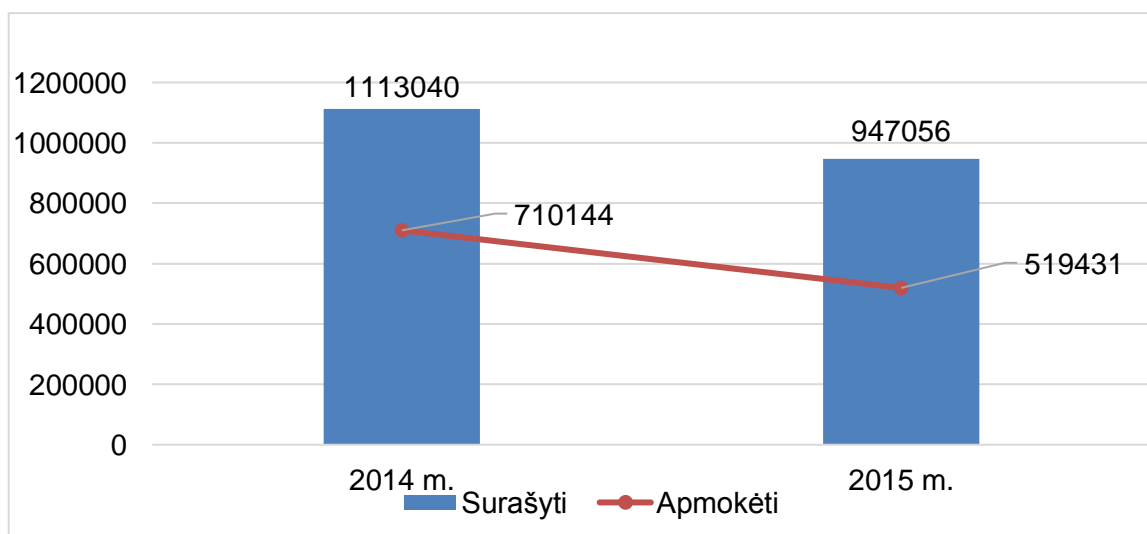
efektyvų, už baudas sumokamų įmokų administravimą, nes ATPR yra susietas su Valstybine mokesčių inspekcija (toliau – VMI), gyventojų registru, Lietuvos teismų informacine sistema.

2015 m. keleivių kontrolės darbuotojams prasidėjo naujais iššūkiais, kadangi pirmaisiais metų mėnesiais keleivių kontrolės darbuotojai teikė pagalbą viešojo transporto keleiviams, pereinamuoju laikotarpiu keičiantis nacionalinei valiutai. Dėl šių ir kitų pokyčių 2015 m. apie 12 proc. sumažėjo sulaikomų pažeidėjų skaičius ir surašytų ATPP (žr. 12 pav.)

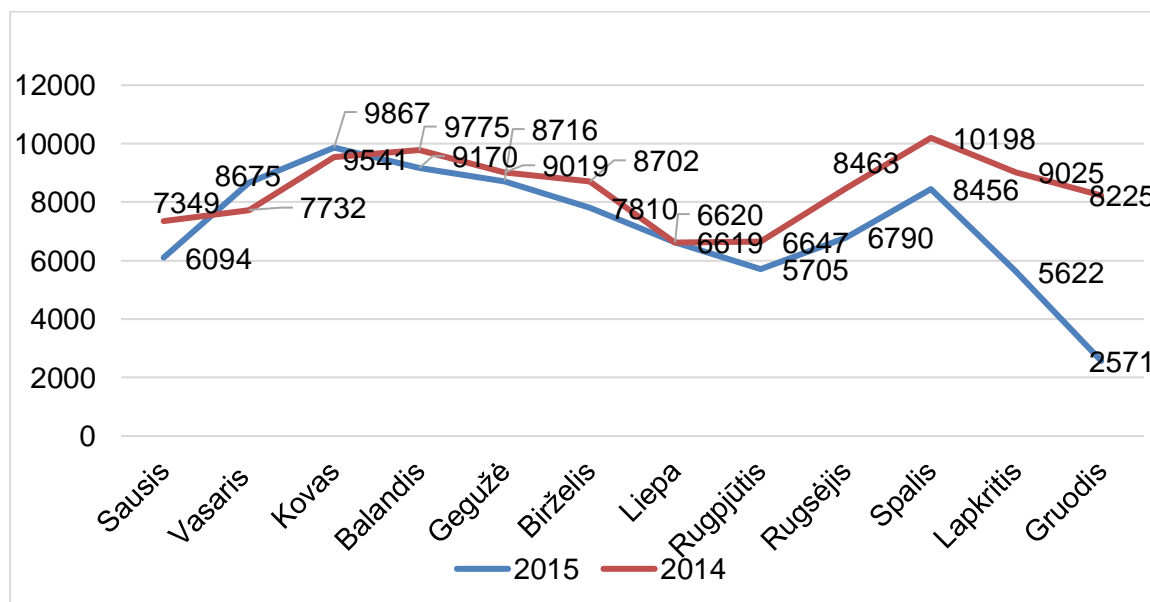
12 pav. Surašytų ATPP skaičius 2014–2015 m., vnt.

2015 m. iš viso surašyta daugiau nei 86 tūkst. administracinės teisės pažeidimo protokolų, iš kurių nutarimų dalis siekė apie 65 proc. visų pažeidimų skaičiaus. Vykdamt keleivių patikrinimus viešajame transporte nustatyta, kad pažeidėjų dalis bendrame keleivių sraute siekia apie 1,4 proc.

13 pav. Surašytų ir apmokėtų ATPP vertės 2014–2015 m., Eur.

2015 m. ATPP iš viso surašyta už daugiau nei 947 tūkst. Eur vertės (žr. 13 pav.). Geranoriškai apmokamų pažeidimų dalis sudaro 55 proc. visos vertės, kai likusi dalis administracinių teisės pažeidimų perduodama antstoliams tolimesniam priverstiniam išieškojimui. Viso baudų 2015 m. surinkta už daugiau nei 519 tūkst. Eur, ir šie pinigai (per VMI – *red. past.*) patenka į Vilniaus miesto biudžetą.

14 pav. 2014–2015 m. sulaikytų pažeidėjų skaičius, vnt.

Vertinant 2015 m. sulaikytų pažeidėjų dinamiką (žr. 14 pav.) pastebimas tam tikras sezoniškumas, kuris pasireiškia rugsėjo ir spalio mėnesiais, kai į Vilnių suvažiuoja moksleiviai, studentai ir po atostogų grįžę vilniečiai. Metų pabaigoje apie 45 proc. sumažėjusį užfiksuotų ATPP skaičių nulėmė baudų valdymo ir išrašymo sistemos pasikeitimai.

Veiklos planai ir prognozės

Siekiant tapti regionine transporto sektoriaus agentūra ir išlaikyti tokį statusą būtina tinkamai išspręsti pagrindinį uždavinį – transporto spūsčių iš miesto periferijos mažinimą, integruojant priemiesčio viešojo transporto sistemą į bendrą vieningą maršrutinį tinklą.

Įmonė kryptingai siekia teikti kokybiškas, tarptautinius standartus atitinkančias viešojo transporto paslaugas, skatinant gyventojus ir miesto svečius dažniau naudotis keleiviniu transportu.

Reikalingas aiškus ir konkretus viešojo transporto plėtros planas, užsibrėžti konkretūs tikslai ir kokybės gerinimo parametrai bei nustatytas tinkamo finansavimo poreikis. Įmonės tikslams pasiekti 2016 m. planuojama įgyvendinti šiuos viešojo transporto uždavinius:

- Suteikti prioritetą viešajam transportui diegiant specialiąsias A juostas, taip pat jas fiziškai atskiriant nuo kitų eismo juostų (ruošiamas pilotinis projektas – fizinis A juostos atskyrimas Ukmergės g.). Ketinama inicijuoti naujus projektus viešojo transporto prioriteto suteikimui šviesoforais reguliuojamose sankryžose finansavimui gauti. Laukiamas rezultatas – viešojo transporto juostų efektyvumo užtikrinimas bei padidėjęs viešojo transporto priemonių greitis;
- Pasirūpinti finansinės paramos iš ES fondų gavimu viešojo transporto įvaizdžio gerinimui siekiant įsigyti naujų transporto priemonių, o taip pat – pasiruošti privataus vežėjo įtraukimo į Vilniaus viešojo transporto sistemą konkursui ir parengti trišalės sutarties projektą. Planuojama parengti ir vairuotojų elgsenos standartą. Laukiamas rezultatas – išaugusi viešojo transporto paslaugų kokybė, atitinkamai augantis keleivių skaičius;
- Parengti veiksmų planą Centrinės dispečerinės, kontroliuojančios vežėjų darbą įrengimui ir valdymui. Laukiamas rezultatas – viešojo transporto darbo efektyvumo didėjimas ir išlaidų mažėjimas;
- Pasinaudoti informacinėmis sistemomis suteikiant aiškią ir lengvai prieinamą informaciją keleiviams: švieslentėse, mobiliosiose programėlėse, internete, stotelių infoterminaluose, transporto priemonėse informacija būtų teikiama tikroju laiku, o viešojo transporto sistemos duomenys būtų atviri vartotojams (angl. *Open Data*). Laukiamas rezultatas – sumažėjęs keleivių skundų, užklausų kiekis dėl neaiškios informacijos apie viešąjį transportą;
- Viešojo transporto bilietų pardavimų elektroninėmis priemonėmis skatinimui įdiegti mobiliosios programėlės m.Ticket atnaujinimą, kuris suteiktų galimybę ja naudotis bevieliu ryšiu bei atsiskaityti už suteiktas paslaugas banko kortelių pagalba. Laukiamas rezultatas – lankstesnė viešojo transporto bilietų kainodaros sistema, augantis atsiskaitymų elektroninėmis priemonėmis skaičius.

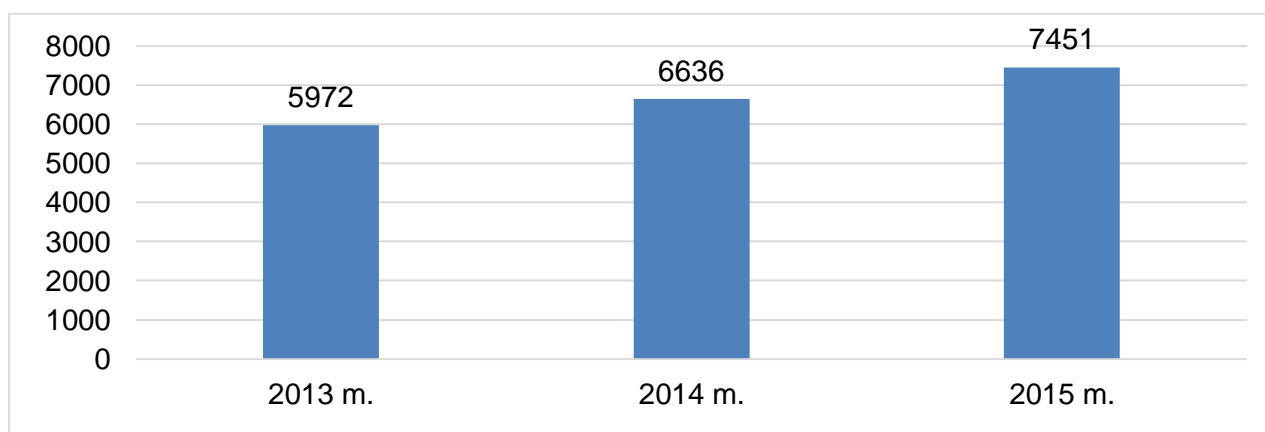
Galimi rizikos veiksniai planų įgyvendinimui

- Bendros miesto vieningos transporto sistemos strategijos nebuvimas;
- Veiklos priklausomybė nuo politinių sprendimų;
- Neužtikrinamas būtinasis valdomų sistemų finansavimas iš Vilniaus miesto biudžeto.

VIETINĖS RINKLIAVOS IR AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO AIKŠTELIŲ ADMINISTRAVIMAS

Vietinė rinkliava

Vietinė rinkliava¹ už naudojimąsi mokamomis automobilių stovėjimo vietomis 2015 m. buvo renkama 7451 bendro naudojimo automobilių stovėjimo vietoje ir, pagal sudarytas sutartis su juridiniais asmenimis, 924 rezervuotose automobilių stovėjimo vietose. Remiantis LR Rinkliavų įstatyme numatytomis išlygomis valstybinėms institucijoms ir įstaigoms, o taip pat VMS tarybos sprendimu nustatytomis rinkliavos lengvatomis ambasadoms ir konsulatams, prie šių įstaigų netaikant rinkliavos buvo naudojamos 836 rezervuotomis automobilių stovėjimo vietomis. Iš viso gatvėse ir bendro naudojimo aikštelėse įmonė 2015 m. administruojo 9211 stovėjimo vietą. 2015 m. naujai apmokestintos 879 automobilių stovėjimo vietos Upės, Aukštaičių, Subačiaus, Suvalkų, M. K. Čiurlionio, A. Valančiaus, Švitrigailos g. Kaip keitėsi mokamų bendro naudojimo automobilių stovėjimo vietų skaičius nuo 2013 m. iki 2015 m. atvaizduota 15 pav.:

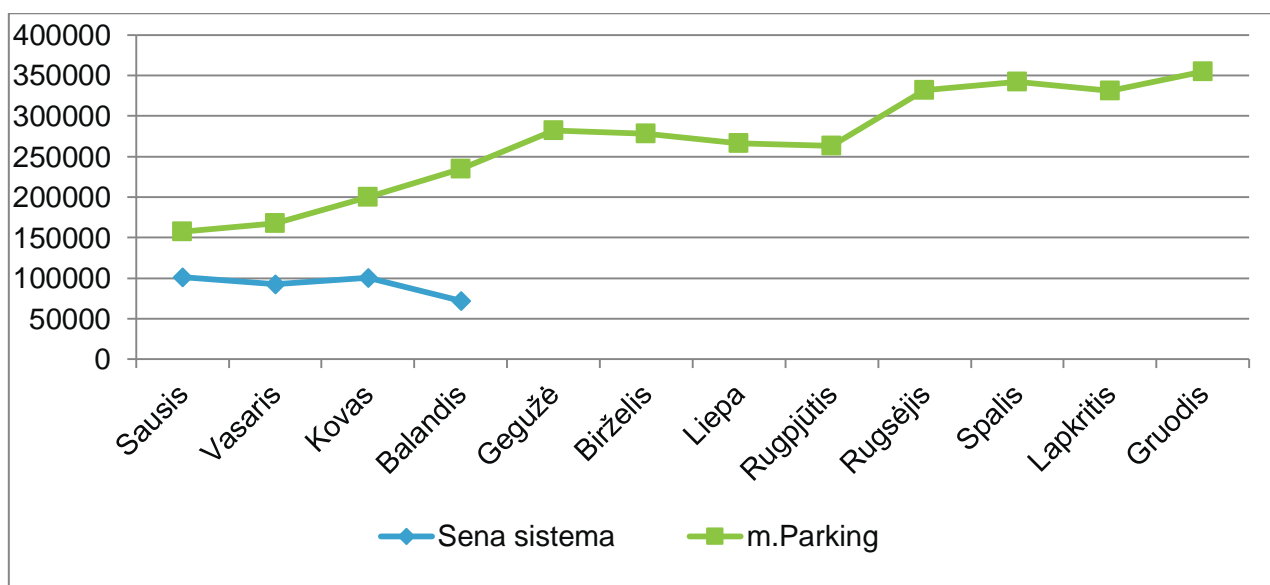
15 pav. Mokamų bendro naudojimo automobilių stovėjimo vietų skaičius 2013–2015 m., vnt.

¹ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2011-07-13 sprendimu Nr. 1-127 „Dėl Vietinės rinkliavos už naudojimąsi tarybos nustatytomis mokamomis vietomis automobiliams statyti nuostatų tvirtinimo“ patvirtintų Vietinės rinkliavos nuostatų 6 punktu SI „Susisiekimo paslaugos“ pavesta rinkti ir administruoti vietinę rinkliavą, vykdyti vietinės rinkliavos mokėjimo kontrolę, prižiūrėti automobilių statymo tvarką, atlikti automobilių stovėjimo bilietų automatų ir mokamas automobilių stovėjimo vietas žyminčių kelio ženklų įrengimą ir priežiūrą, dalyvauti automobilių stovėjimo vietų plėtros projektų įgyvendinime, administruoti Vilniaus miesto automatizuotą šviesoforinio reguliavimo ir valdymo sistemos centrą, diegti, vystyti ir prižiūrėti išmaniųjų transporto sistemų priemones, išduoti gyventojų leidimus, elektra varomų automobilių leidimus ir leidimus statyti automobilius rezervuotose automobilių stovėjimo vietose, sudaryti sutartis dėl automobilių stovėjimo vietos (-ų) rezervavimo, atlikti kitas Vilniaus miesto savivaldybės pavestas funkcijas ir užduotis.

Vietinės rinkliavos rinkimo būdai ir surinkimo rezultatai

Optimizuojant veiklą ir siekiant užsibrėžto tikslo – kelti teikiamų parkavimo paslaugų kokybę, pasiūlant patogių mokėjimo už automobilių statymą būdų buvo papildytas elektroninių prekybos paslaugų teikimo sąrašas – elektroniniu būdu pradėta išduoti elektromobilių leidimus ir priimti mėnesio stovėjimo rinkliavos mokėjimus. Be to, siekiant nukreipti automobilius iš centrinės miesto dalies į atokesnes gatves, esančias geltonojoje ir žaliojoje rinkliavos zonose, VMS tarybos sprendimu buvo sumažintas mėnesio rinkliavos dydis geltonojoje zonoje nuo 87 Eur iki 67 Eur, o žaliojoje zonoje – nuo 43 Eur iki 33 Eur.

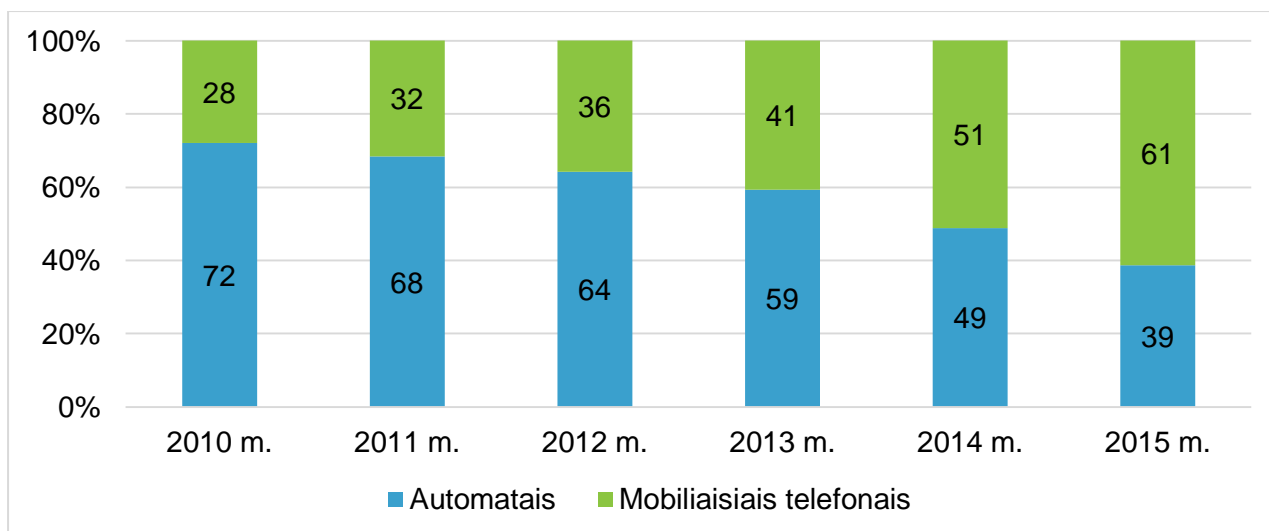
Nuo 2015 m. gegužės mėn. atsisakyta ankstesnės mokėjimų už trumpalaikį automobilių stovėjimą sistemos mobiliaisiais telefonais siunčiant trumpasias žinutes ir visiškai pereita prie atsiskaitymų mobiliaisiais įrenginiais sistemos *m.Parking*. Jos viešinimui pasitelkta reklama radijo stotyje M–1, lipdukai ant parkomatų, kuro pistoletų beveik 40–yje degalinių (21–oje „Neste“ ir 18–oje „Lukoil“), pranešimai žiniasklaidai, pagaminta ir išplatinta 2 tūkst. mobiliąją programėlę *m.Parking* pristatančių skrajučių. Ankstesnės sistemos išjungimas gerokai padidino *m.Parking* sistemos vartotojų skaičių (žr. 16 pav.).

16 pav. Atsiskaitymų už trumpalaikį parkavimą vartotojų skaičiaus dinamika 2015 m., vnt.

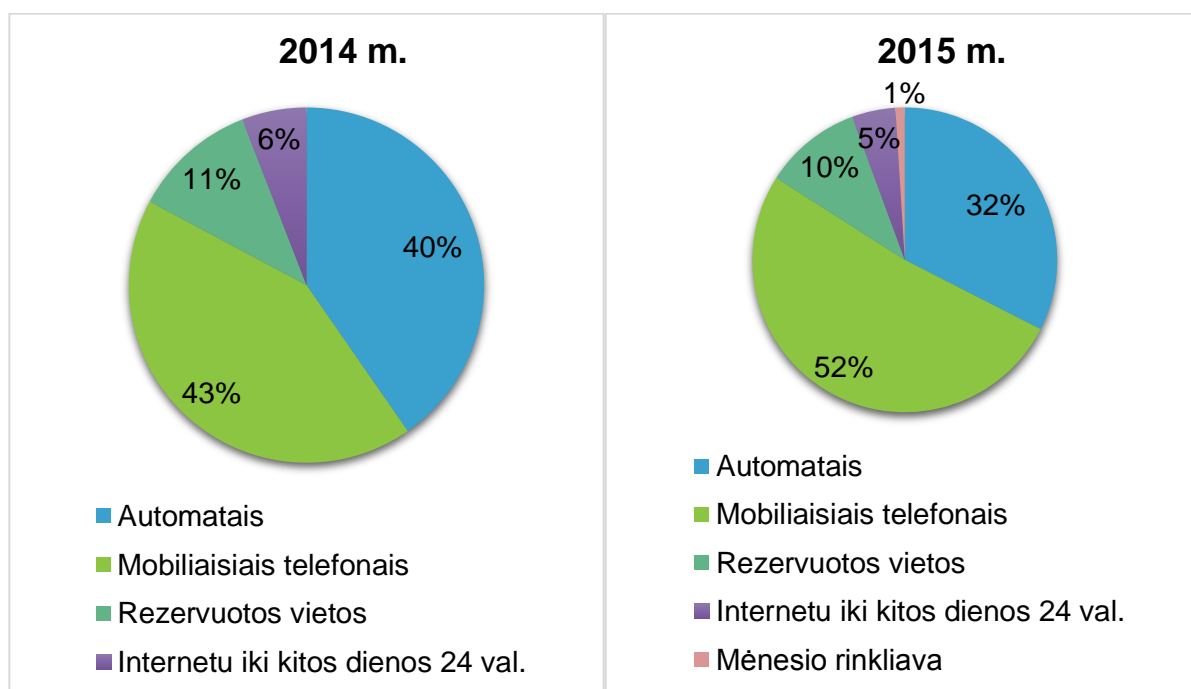
Patogesniu atsiskaitymo būdu *m.Parking* buvo surinkta daugiau pajamų nei grynaisiais pinigais į bilietų automatus (žr. 17 pav.).

17 pav. Rinkliavos pajamų pasiskirstymas tarp mokėjimo būdų 2010–2015 m., proc.

Lyginant rinkliavos surinkimą mobiliaisiais įrenginiais per 2015 m. pastebėta, kad įdiegus patogesnę mobiliųjų mokėjimų sistemą *m.Parking*, rinkliavos surinkimas mobiliaisiais įrenginiais 2015 m. padidėjo 48 proc., palyginti su 2014 m. Tuo tarpu vertinant bendrą vietinės rinkliavos surinkimą pagal atskirus rinkliavos surinkimo būdus, vietinės rinkliavos surinkimas mobiliaisiais įrenginiais nuo 43 proc. 2014 m. išaugo iki 52 proc. 2015 m. (žr. 18 pav.), t. y. daugiau nei pusė vietinės rinkliavos už automobilių stovėjimą buvo sumokėta mobiliaisiais įrenginiais.

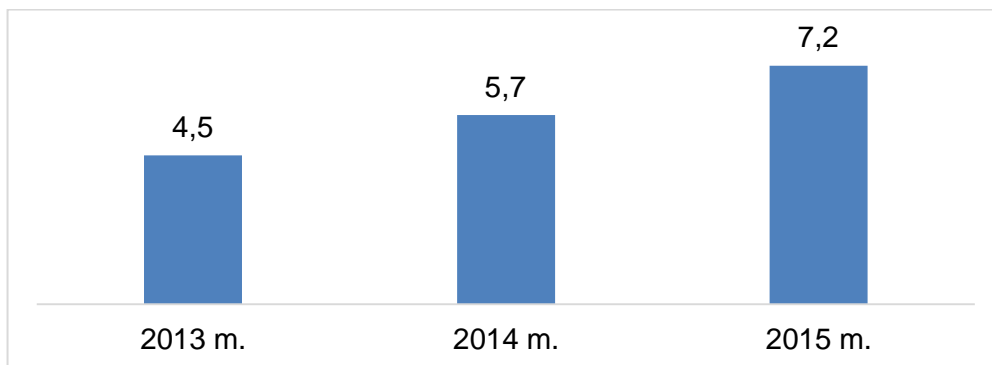

18 pav. Vietinės rinkliavos sumokėjimo pasiskirstymas pagal surinkimo būdus 2014–2015 m., proc.

Vidutiniškai, apie 5 proc. rinkliavos surenkama, ją vairuotojams sumokant iki kitos dienos 24 val., t. y. kai rinkliava sumokama ne iš karto tik pastačius automobilį, bet gavus rinkliavos pranešimą. Šia galimybe pernai pasinaudojo 54 proc. vairuotojų, kurie, mokamose stovėjimo vietose pastatę savo

automobilius, iškart neapmokėjo stovėjimo. 10 proc. visos surinktos rinkliavos sudaro rinkliava, sumokama juridinių asmenų už naudojimąsi 924 rezervuotomis automobilių stovėjimo vietomis.

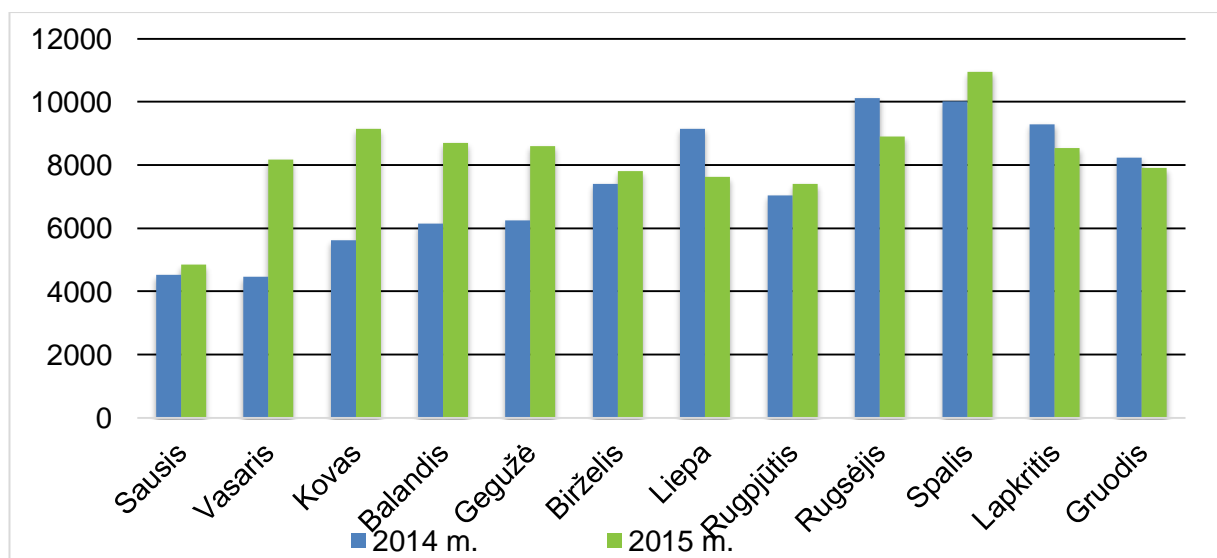
Įmonė, pasiūlydama vairuotojams įvairius rinkliavos mokėjimo būdus, 2013–2015 m. į VMS biudžetą iš viso perdavė vietinės rinkliavos už daugiau nei 17 mln. Eur (žr. 19 pav.):

19 pav. Vietinės rinkliavos surinkimas į Vilniaus miesto savivaldybės biudžetą 2013–2015 m., mln. Eur.

Vietinės rinkliavos mokėjimo tvarkos užtikrinimas

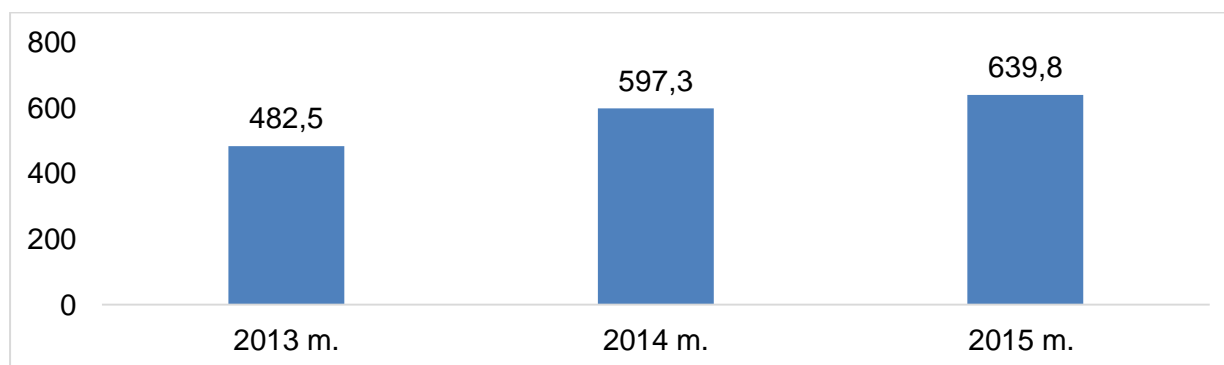
Aukštiems rinkliavos surinkimo rezultatams įtakos turėjo išaugęs vietinės rinkliavos mokėjimo kontrolės efektyvumas. Kontrolės funkcijas pavesta atlikti penkiolikai Įmonės kontrolierių, kuriems nuolat vykdomas instruktavimas. 2015 m. Įmonės parkavimo kontrolieriai užfiksavo virš 98 tūkst. galimų vietinės rinkliavos mokėjimo tvarkos ir Kelių eismo taisyklėse nustatytos automobilių statymo tvarkos pažeidimų (žr. 20 pav.). Nors dėl šių priežasčių darbo rezultatai, palyginti su 2014 m., ne itin pakito, tai tik įrodo, kad Įmonei pavyko pasiekti ir išlaikyti aukštą kontrolės veiklos lygį.

20 pav. Vietinės rinkliavos mokėjimo tvarkos ir Kelių eismo taisyklių pažeidimų dinamika 2014–2015 m., vnt.

Automobilių statymas įmonės eksploatuojamose aikštelėse

Įmonė eksploatuoja 262 stovėjimo vietų požeminę automobilių stovėjimo aikštelę Gedimino pr. 9A, 112 stovėjimo vietų daugiaaukštę automobilių stovėjimo aikštelę Tiltu g. 14 ir 104 stovėjimo vietų aikštelę T. Kosciuškos g. 1A, Vilniuje, ir iš viso turimos 478 stovėjimo vietos. 2015 m. iš stovėjimo aikštelių surinkta 639,8 tūkst. Eur pajamų, ir tai yra 7 proc. daugiau nei 2014 m. (žr. 21 pav.):

21 pav. Pajamos iš įmonės eksploatuojamų stovėjimo aikštelių 2013–2015 m., tūkst. Eur.

Automobilių stovėjimo politikos patvirtinimas

Iki šiol vietinės rinkliavos rinkimas ir statomų automobilių srautų reguliavimas buvo vykdomas stebint situaciją gatvėse ir aikštelėse bei remiantis užsienio šalių rekomendacijomis ir patirtimi. 2015 m. liepos mėn. patvirtinta „Automobilių stovėjimo vietų apmokestinimo politika“, kurioje įvardinti aiškūs kriterijai ir tikslai vietinės rinkliavos rinkimui. Vienas pagrindinių rodiklių, taikytinų mokamo stovėjimo įvedimui ir kuris plačiai taikomas užsienio šalyse bei yra rekomenduojamas kompetentingų mokslininkų, yra stovėjimo vietų užimtumo piko metu rodiklis – stovėjimo aikštelės tinkamai atlieka savo funkciją tik tada, kai jų užimtumas piko metu neviršija 85 proc. visų vietų. Viršijus šią ribą aikštelė funkcionuoja netinkamai: kyla problemų su eismo saugumu, išauga laisvos stovėjimo vietos paieškos laikas, didinama oro tarša, triukšmo lygis, transporto priemonės statomos netvarkingai. Tais atvejais, kai atskirose gatvėse ar teritorijose fiksuojamas didesnis kaip 85 proc. automobilių stovėjimo vietų užimtumas, turi būti inicijuojamas vietinės rinkliavos dydžių koregavimas. Ši nuostata įtvirtinta ir VMS tarybos 2015 m. gruodžio 16 d. sprendimu Nr. 1–281.

Rinkliavos zonų žymėjimas kelio ženkluose

Atsižvelgiant į vairuotojams kylančias problemas ir būtinybę pagerinti mokėjimo sąlygas 2015 m. buvo įrengtos naujos, rinkliavos zoną nurodančios lentelės (apie 500 vnt. mėlynojoje, raudonojoje, geltonojoje zonose), tvirtinamos prie kelio ženklų, nurodančių mokamą stovėjimą (žr. 22 pav.). Vairuotojai neretai atsidurdavo klaidinančiose situacijose, kai būdavo neaišku dėl rinkliavos zonų galiojimo ir sumokama už stovėjimą ne toje rinkliavos zonoje, kurioje stovima, bei ilgai ieškoma rinkliavos zonos informacijos, todėl buvo būtina išspręsti šiuos nesklandumus. Informacinių lentelių

įrengimas buvo suderintas su VMS administracijos Miesto ūkio ir transporto departamentu ir Vilniaus apskrities Vyriausiojo policijos komisariato (toliau – VPK) Kelių policijos valdyba.

22 pav. Atnaujintas rinkliavos zonų žymėjimas kelio ženkluose.

Veiklos planai ir prognozės

- Įdiegti visapusišką elektroninę gyventojų leidimų išdavimo sistemą. Laukiamas rezultatas – patogesnis, labiau vairuotojų poreikius tenkinantis leidimų išdavimo būdas – internetu;
- Inicijuoti socialines, švietėjiškas akcijas, kurios skatintų vairuotojus keisti važiavimo įpročius, skatinant statyti automobilius toliau nuo miesto centro ir renkantis alternatyvius keliavimo būdus. Tikimasi, kad taip transporto srautai į centrinę miesto dalį bus labiau sureguliuoti;
- Atnaujinti automobilių stovėjimo apmokėjimo sistemas įmonės administruojamose stovėjimo aikštelėse T. Kosciuškos g. 1A, Tilto g. 14 ir Gedimino pr. 9A. Laukiamas rezultatas – galimybė vairuotojams patogiau atsiskaityti už automobilių stovėjimą;
- Atlikti apmokestintų stovėjimo vietų užimtumo analizę. Tikimasi, kad remiantis analizės rezultatais, bus siūloma peržiūrėti dabar taikomus vietinės rinkliavos dydžius, jeigu stovėjimo vietų užimtumas piko metu viršys 85 proc. visų stovėjimo vietų;
- Peržiūrėti esamą rezervuotų stovėjimo vietų skyrimo tvarką, siekiant reguliuoti, o, esant poreikiui, ir mažinti rezervuojamų vietų skaičių. Laukiamas rezultatas – efektyvus esamų stovėjimo vietų panaudojimas;
- Atlikti vairuotojų pasitenkinimo teikiamomis parkavimo paslaugomis apmokestintose vietose tyrimą. Tikimasi, kad tai suteiks galimybę pagerinti teikiamų paslaugų kokybę;

- Plėsti rinkliavos zonas žyminčių informacinių lentelių įrengimą, vairuotojams suteikiant dar daugiau informacijos apie rinkliavos zonas;
- Optimizuoti ir gerinti rinkliavos mokėjimo kontrolę, pasitelkiant naujausias technologijas. Tai leistų eliminuoti klaidas, kai fiksuojami pažeidimai, ir paspartintų fiksavimo procedūras;
- Įrengti elektromobilių krovos taškus Gedimino pr. 9A ir Tiltu g. 14 esančiose automobilių stovėjimo aikštelėse. Tikimasi, kad tai paskatins daugiau vilniečių naudotis elektromobiliais;
- Kartu su VMS administracija dalyvauti elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtros projekte, kuris leistų sukurti elektromobilių krovimo infrastruktūrą Vilniaus viešosiose vietose;
- Kartu su Vilniaus miesto savivaldybės administracija dalyvauti „P+R“ sistemos diegime, įrengiant „P+R“ aikšteles Vilniaus miesto ir priemiesčio gyventojams.

Galimi rizikos veiksniai planų įgyvendinimui

- Veiklos priklausomybė nuo politinių sprendimų;
- Visuomenės nepasitenkinimas, žiniasklaidos atstovų neigiamos nuomonės formavimas visuomenės informavimo priemonėse;
- Bendros miesto vieningos transporto sistemos strategijos nebuvimas;
- Neigiamo išorės poveikio IT sistemoms galimybė.

Šioms grėsmėms išvengti reikalingas platesnis visuomenės švietimas, nuolatinis parkavimo politikos tikslų akcentavimas.

AUTOMATIZUOTA ŠVIESOFORINIO EISMO REGULIAVIMO IR VALDYMO SISTEMA

2015 m. Įmonės Eismo organizavimo skyrius organizavo Vilniaus miesto automatizuotos šviesoforinio reguliavimo ir valdymo sistemų bei nesisteminių šviesoforų administravimą, reguliavimą ir priežiūrą. 2015 m. iš viso prižiūrėta 256 šviesoforais reguliuojamos sankryžos bei pėsčiųjų perėjos (213 sankryžų, priklausančių „CEV Siemens“ gamintojo „SITRAFFIC“ sistemai ir 43 sankryžos, nepriklausiančios šiai sistemai), 13 vairuotojų informacinių švieslenčių, 12 greičio ir raudonos šviesos fiksavimo matuoklių bei 55 vaizdo stebėjimo kameros.

Naujų sankryžų pajungimas į sistemą, esamų sutvarkymas

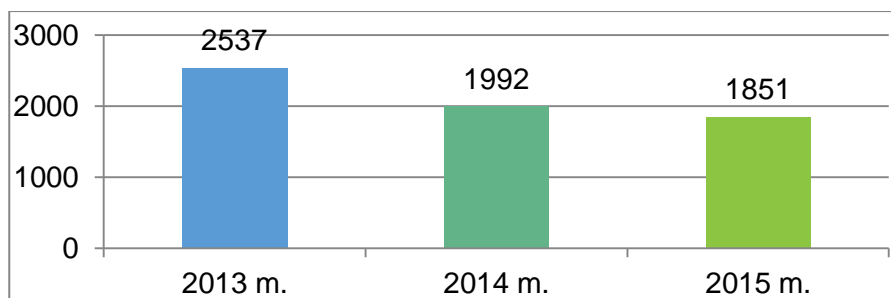
2015 m. Vilniaus mieste įrengtos 4 naujos šviesoforais reguliuojamos sankryžos: Rygos g. 8, Savanorių pr. 6, Molėtų pl. – Skersinės g., Nemenčinės pl. – Svajonių g. Rekonstruotos 5 šviesoforais reguliuojamos sankryžos: Geležinio Vilko – Žalgirio g., Žalgirio – Linkmenų g., Nemenčinės pl. – Žirgo g., Lukiškių – Gynėjų g. ir Galvės – J. Tiškevičiaus g. sankryžos. Galvės – J. Tiškevičiaus g. sankryžoje įrengta nauja vaizdo stebėjimo kamera.

Per 2015 m. Vilniaus miesto automatizuotos šviesoforinio reguliavimo ir valdymo sistemų bei šviesoforų postų priežiūros paslaugų atlikta už daugiau nei 741 tūkst. Eur (be PVM) (žr. 4 lentelę). 2015 m. užbaigta pirkimo procedūra ir pasirašyta 36 mėn. trukmės sutartis su priežiūros teikėju dėl Vilniaus miesto automatizuotos šviesoforinio reguliavimo ir valdymo sistemos priežiūros paslaugų.

	ne CEV	CEV
Sausis	14289,03 EUR	57267,27 EUR
Vasaris	12138,33 EUR	50915,91 EUR
Kovas	11993,11 EUR	52433,35 EUR
Balandis	11479,93 EUR	49738,94 EUR
Gegužė	9030,32 EUR	49395,53 EUR
Birželis	11485,96 EUR	49869,32 EUR
Liepa	11524,59 EUR	50029,40 EUR
Rugpjūtis	10098,84 EUR	46496,77 EUR
Rugsėjis	11288,28 EUR	49071,60 EUR
Spalis	11182,64 EUR	48649,16 EUR
Lapkritis	11213,88 EUR	48775,69 EUR
Gruodis	13532,66 EUR	49462,81 EUR
VISO (be PVM)	139257,57 EUR	602105,75 EUR
	741363,30 EUR	

4 lentelė. Eismo valdymo sistemos priežiūros paslaugų kaštai 2015 m., Eur.

Per 2015 m. iš viso užregistruotas 1851 Vilniaus miesto automatizuotos šviesoforinio reguliavimo ir valdymo sistemų veikimo sutrikimas, ir jų buvo 7,1 proc. mažiau nei 2014 m. (žr. 23 pav.) Mažiau sistemos sutrikimų užfiksuota dėl nuolatinės Eismo skyriaus specialistų vykdytos sistemos kontrolės ir užtikrinant tinkamą naujo priežiūros paslaugų teikėjo darbo organizavimą.

23 pav. Vilniaus miesto automatizuotos šviesoforinio reguliavimo sistemų sutrikimų skaičius 2013–2015 m., vnt.

Prie Eismo valdymo centro „SITRAFFIC“ sistemos prijungtos 3 sankryžos su „CEV Siemens“ gamintojo šviesoforų reguliavimo valdikliais ir 1 sankryža su kito gamintojo šviesoforų reguliavimo valdikliu. Prie centro taip pat prijungta ir 1 vaizdo stebėjimo kamera.

Eismo valdymo centro specialistai sukūrė 71 naują šviesoforų valdymo programą eismo srautų reguliavimui ir valdymui bei eismo saugumui ir transporto laidumui padidinti. Jie taip pat patobulino ir pakoregavo šviesoforinį eismo reguliavimą ir valdymą 74 sankryžose.

Remiantis VMS išduotomis techninėmis sąlygomis, nuolat vykdomas su šviesoforinio eismo organizavimu susijusių projektų derinimas. Per 2015 m. iš viso suderinta 18 tokių projektų.

Galiausiai, 2015 m. rugpjūtį pradėtas pirmasis specialaus sankryžų ženklinimo etapas. Naujam sankryžų ženklinimui buvo sukurtas specialus ženklas, arba geltonasis „korys“. Geltonomis linijomis ir informaciniais ženklais, įspėjančiais vairuotojus neblokuoti sankryžos, pažymėtos net 14 probleminių sankryžų, kuriose dažniausiai pažeidžiamos Kelių eismo taisyklės, kai vairuotojai įvažiuoja į sankryžą, joje sustoja ir taip sudaro kliūtį, trukdydami kitų transporto priemonių eismui. Įmonės specialistai išrinko ir Vilniaus miesto savivaldybei pasiūlė paženklinėti 14 probleminių Vilniaus miesto sankryžų. Šis sprendimas prisidėjo prie spūsčių mažinimo Vilniaus miesto gatvėse.

Transporto srautų tyrimai, išvados

2015 m. Įmonė atliko išsamius transporto srautų tyrimus ir signalinių šviesoforų valdymo planų analizę antrajame transporto koridoriuje (Kalvarijų, Kareivių, Konstitucijos, Žalgirio g. ir Ukmergės – Geležinio Vilko g. sankryžoje). Nustatyta, kad piko metu veikiančys 120 sekundžių ciklo trukmės šviesoforų valdymo planai nėra optimaliausi. Todėl 23–jose Vilniaus miesto sankryžose sukurtos ir įdiegtos 140 sekundžių ciklo trukmės programos, kurios piko metu yra kur kas efektyvesnės ir užtikrina didesnę transporto srautų pralaidumą.

Prasidėjus Vilniaus vakarinio aplinkkelio III etapo statybos darbams, pakeistas eismo organizavimas ir šviesoforų reguliavimo programos Laisvės pr., Pilaitės pr. ir Justiniškių g. sankryžose. Atlikta

transporto srautų analizė parodė, kad transporto srautai Laisvės pr. (važiuojant link centro) padidėjo apie 60 proc. Tiek šiuos, tiek ir kitus statistinius duomenis apie eismo srautus įmonė teikia VMS ir SJ „Vilniaus planas“.

Kritinių situacijų valdymas

Sukurta ir patvirtinta Eismo valdymo skyriaus operatorių veiksmų instrukcija esant kritinėms, nestandartinėms situacijoms, o joje nurodyti svarbiausi veiksmai esant neplanuotiems šviesoforų išsijungimams, netipiniams eismo sąlygų pakeitimams, pavyzdžiui, kritinėms, plataus masto spūstims.

Sudarytas šviesoforų reguliavimo ir valdymo specialiųjų signalinių planų (programų) sąrašas, kuris yra naudojamas esant netipinėms situacijoms, ir juo siekiama pagerinti eismo sąlygas tam tikromis kryptimis. Kalvarijų – Kareivių – Ozo g. sankryžoje sukurta specialioji šviesoforų reguliavimo ir valdymo programa, skirta Ozo ir Kareivių g. transporto pralaidumui padidinti.

Veiklos planai ir prognozės

- Stiprinti Eismo valdymo centro vaidmenį organizuojant transporto eismą Vilniaus mieste;
- Išnaudoti įdiegtos eismo valdymo sistemos funkcionalumą, eismo sąlygoms mieste pagerinti;
- Atnaujinti Vilniaus miesto automatizuotos šviesoforinio reguliavimo ir valdymo sistemos „Sittraffic“ programinę įrangą iki naujausios versijos, kas leistų pagerinti eismo reguliavimo sąlygas Vilniaus mieste;
- Atlikti koridorių bei adaptyvių sankryžų kalibravimą pagal pasikeitusius eismo srautus;
- Sukurti vieningą sistemą siekiant koordinuoti vykdomus kelio darbus Vilniaus mieste;
- Sukurti vartotojo įrankį, leidžiantį analizuoti transporto srautus Vilniaus mieste, sukūrimas;
- Atnaujinti ir išplėsti vaizdo stebėjimo įrangą bei teikti informaciją vairuotojų informacinėje sistemoje www.sviesoforai.lt;
- Skelbti statistinių transporto srautų iš sankryžų duomenis www.sviesoforai.lt ir www.vilnius.lt tinklapiuose;
- Sukurti ir įdiegti viešojo transporto prioriteto sistemą;
- Įrengti naujus greičio matuoklius, kartu su naujais statomais objektais (su III-uoju vakarinio aplinkkelio etapu), perkelti esamus greičio matuoklius į pavojingiausias vietas;
- Atnaujinti ArcGis įrankį, kuris leistų operatyviau pateikti išsamesnę ir informatyvesnę informaciją vairuotojų informacinėje sistemoje www.sviesoforai.lt;
- Atnaujinti mobiliąją aplikaciją, paskatinti planuoti maršrutus, atsižvelgiant į transporto srautus gatvėse tikruoju laiku;

- Laikantis atvirų duomenų principų didinti Eismo valdymo centro turimų eismo situacijų ir statistinių duomenų prieinamumą, teikti informaciją apie eismo situaciją platesnei visuomenės daliai;
- Įsigyti eismo srautų modeliavimo programą – tai leistų efektyviau valdyti šviesoforų sankryžas, pagal transporto srautų planavimą įvedant eismo ribojimus arba eismo organizavimo pakeitimus.

Galimi rizikos veiksniai planų įgyvendinimui

- Techniškai ir morališkai senėjanti šviesoforų valdymo įranga, galimas Vilniaus miesto automatizuotos šviesoforinio reguliavimo ir valdymo sistemų skaičius didėjimas;
- Naujų, šviesoforais reguliuojamų sankryžų statybos gali turėti įtakos bendram eismo organizavimui ir valdymui;
- Nepakankamas VMS skiriamas finansavimas numatytų planų įgyvendinimui, kas apsunkintų eismo reguliavimo ir koordinavimo Vilniaus miesto sankryžose gerinimą;
- Bendros Vilniaus miesto eismo organizavimo strategijos nebuvimas – automobilių, viešojo transporto, dviračių ir pėsčiųjų konfliktai eismo organizavimo srityje.

ALTERNATYVUSIS JUDUMAS

Dviračių takų infrastruktūros plėtra

Susisiekimo dviračiais infrastruktūros plėtra tarp įmonės veiklų atsirado 2015 m. IV ketvirtyje. Bendrame judumo kontekste dviračiai tapo svarbiu aspektu, kuriam planuojama skirti vis didesnį dėmesį. Viena Vilniaus miesto ilgalaikių susisiekimo vizijų – kad iki 2020 m. 90 proc. vilniečių artimiausią dviračių taką pasiektų ne didesniu kaip 1 km atstumu.

Įmonė prisidės prie dviračių infrastruktūros plėtros bei kitų veiksmų gerinant susisiekimą dviračiais. Tokiomis priemonėmis siekiama, kad naudojimasis dviračiais taptų patogia susisiekimo alternatyva. Susisiekimas dviračiais ir laikomas vienu iš darnaus judumo principų bei vienu iš miesto plėtros prioritetų. Taip pat siekiama, kad susisiekimas dviračiais Vilniaus mieste taptų saugesnis ir patogesnis, atitiktų dviratininkų lūkesčius bei paskatintų dažniau važinėti dviračiais ir į darbą, ir laisvalaikį.

Įgyvendintos iniciatyvos, projektai

2015 m. inventorizuoti Vilniaus mieste esantys dviračių takai, kurių būklė ir statusas (remontuotinas, geros kokybės ir pan. – *red past.*) pateikti interaktyviame žemėlapyje, pasiekiamu www.vilnius.lt/dviraciai. Iš viso registre užfiksuota daugiau kaip 400 probleminių vietų (žr. 24 pav.), ir registras yra nuolat pildomas. Apie pusę identifikuotų problemų planuojama išspręsti jau 2016 m.

24 pav. Interaktyvus Vilniaus miesto dviračių takų inventorizacijos žemėlapis, 2015 m.

2015 m. projektuotojams ir planuotojams Įmonės specialistai parengė rekomendacijas VMS susisiekimo dviračiais projektams rengti ir įgyvendinti. Dokumentą sudaro dvi dalys – bendrosios rekomendacijos planuotojams ir kai kurių sprendinių apžvalga bei kontrolinis sąrašas projektuotojams bei darbų vykdytojams. Remiantis šiuo dokumentu nustatoma, ar įrengta infrastruktūra atitinka minimalius keliamus reikalavimus.

Dviračių eismo intensyvumui matuoti ir prognozuoti buvo išanalizuoti keli skirtingi šaltiniai, numatyti prioritetai – mobiliųjų programėlių „Endomondo“ ir „Strava“ duomenys, dviraciumieste.lt tyrimas bei Statistikos departamento duomenys dėl gyventojų pasiskirstymo.

Ruošiantis gauti finansavimą iš ES fondų, planuojami ir projektuojami nauji takai: Linkmenų, Giedraičių g., Neries ir Vilnios krantinėse, Žirmūnuose ir kt.

Veiklos planai ir prognozės

- Remiantis projektuotojams ir planuotojams parengtomis rekomendacijomis, parengti susisiekimo dviračiais projektus, kuriuos patvirtintų VMS taryba, ir tai taptų dokumentu, kuriuo bus vertinama dviračių infrastruktūros kokybė;
- Pagerinti susisiekimą dviračiais Šnipiškių, Žvėryno, Naujamiesčio mikrorajonuose, peržiūrint esamą gatvių infrastruktūrą;
- Baigti pasiruošimą numatytam ES finansavimui gauti, kad 2017 m. būtų galima pradėti tiesti naujus dviračių takus;
- Prisijungti prie įvairių socialinių iniciatyvų: Eismo saugumo dienos, Europos dviračių festivalio, Europos mynimo iššūkio, Judumo savaitės renginių.

Galimi rizikos veiksniai planų įgyvendinimui

- Lėšų kokybiško dviračių tinklo įrengimui reikalingų investicijų į infrastruktūrą trūkumas;
- Dėl reikalavimų ir procedūrų derinimo galimai užsitęsiantis finansavimo iš ES struktūrinių fondų gavimas.

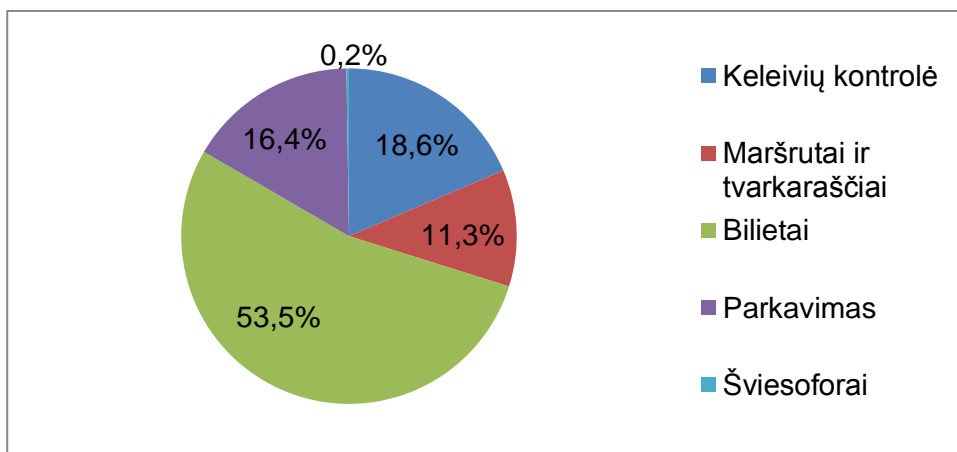
KITA VEIKLA

Bendravimas su klientais, viešojo transporto keleivių, vairuotojų informavimas

Įmonės klientų aptarnavimo centre teikiama informacija apie viešąjį transportą, automobilių stovėjimą ir kitas įmonės teikiamas paslaugas, parduodami viešojo transporto bilietai, Vilniečio kortelės, teikiamos su mokamu automobilių stovėjimu susijusios paslaugos ir kt. Per mėnesį klientų aptarnavimo centre aptarnaujama apie 9 tūkst. klientų. Centro apyvarta per 2015 metus siekė 744 tūkst. Eur.

2015 m. Įmonės specialistai kasdien vidutiniškai atlikdavo po 10–12 konsultacijų (techninės pagalbos teikimas – *red. past.*) dėl e. bilieto sistemos veikimo. Per metus išspręsta virš 90 incidentų, o per tą patį laikotarpį buvo pakeisti 25 bilietų pardavimo terminalai.

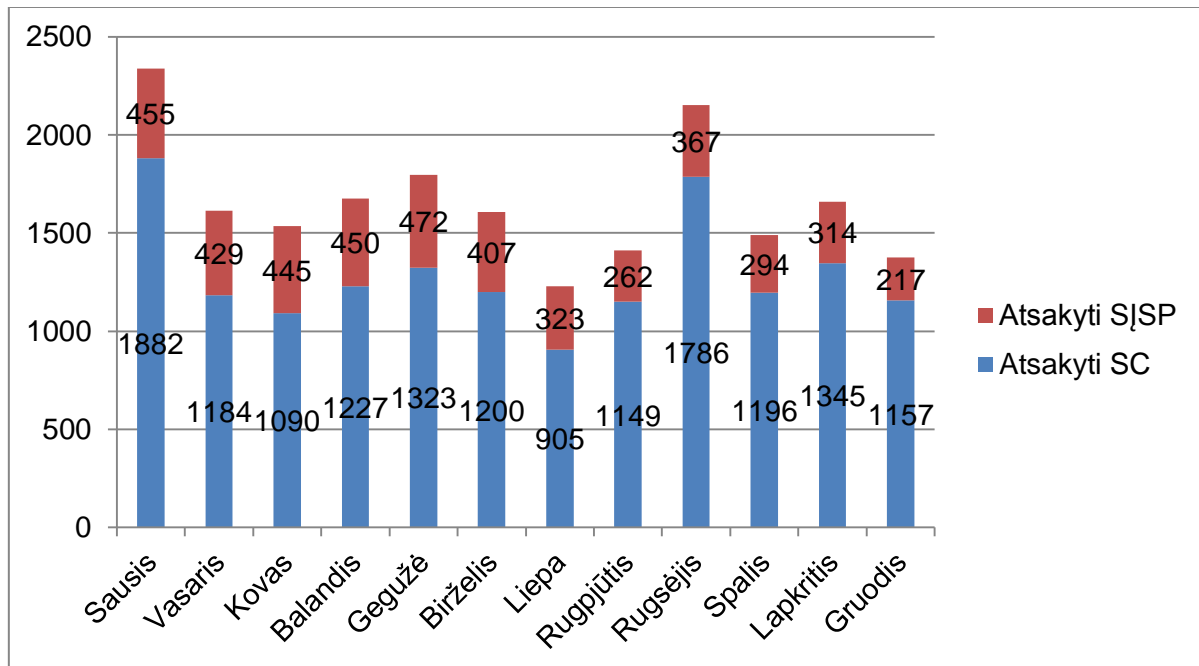
2015 m. Įmonės specialistai taip pat vidutiniškai atlikdavo po 10–15 konsultacijų mobiliosios programėlės m.Ticket klausimais per dieną (įskaičiuojant ir užklausas dėl mobiliosios programėlės m.Parking). Be to, per metus buvo išspręsta beveik 100 incidentų, susijusių su m.Ticket veikimu. Įmonės specialistai 6–8 kartus per dieną atlikdavo e. bilieto sistemos duomenų tvarkymą, ir po 8–10 kartų per mėnesį vykdavo pas klientus dėl e. bilieto sistemos bilietų pardavimo terminalų veikimo sutrikimų.

25 pav. Skambučių centro atsakytų skambučių turinio struktūra, proc.

2014 m. spalio mėn. pradėjęs veikti Įmonės skambučių centras per 2015 m. iš viso atsakė į daugiau nei 15 tūkst. skambučių (77,7 proc. visų skambučių), didžioji dalis kurių buvo susiję su viešojo

transporto bilietais ir Vilniečio kortele (žr. 25 pav.). Per 2015 m. Įmonės klientų aptarnavimo specialistai, dirbantys skambučių centre ir Įmonėje, atsakė į beveik 20 tūkst. užklausų (žr. 26 pav.).

26 pav. Per 2015 m. atsakyti klientų skambučiai, vnt.

Įmonės Eismo valdymo centro specialistai išnagrinėjo ir atsakė į 57 eismo dalyvių (vairuotojų, pėsčiųjų) užklausas. Taip pat užregistruoti ir perduoti 37 pranešimai apie gedimus VĮ „Vilniaus regiono keliai“ eksploatuojamose sankryžose Molėtų pl.

Socialinės, vidinės iniciatyvos.

2015 m. Įmonės darbuotojai ne kartą prisidėjo ir patys inicijavo daugybę socialinių ir vidinę bendrystę skatinančių iniciatyvų. Pyragų dienos metu surinktos lėšos buvo skirtos Nemenčinės vaikų globos namams, kurių auklėtiniams nupirkti nauji batai. Be to, Įmonės darbuotojai taip pat aktyviai įsitraukia ir į Vilniaus Lions moterų klubo veiklą. 2016 m. planuojama tęsti ankstesnių metų iniciatyvas ir įsitraukti į naujas: kraujo donorystės akcija, dalyvavimas bėgimo, dviračių, elektromobilių ralyje, kituose sporto renginiuose.

2015 m. šalčiausiu žiemos sezono metu – sausio mėn. – keleivių kontrolės skyriaus darbuotojai keleivius stotelėse vaišino arbata. Tuo tarpu liepos mėn., per didžiuosius vasaros karščius, keleivių kontrolės skyriaus darbuotojai viešojo transporto keleiviams dalino mineralinio vandens buteliukus.

Įmonė sėkmingai tęsia bendradarbiavimą su Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos. Tamsiuoju metų laiku keleivių kontrolė prisijungė prie akcijos „Nematomi žmonės“. Jos metu išdalinta 2 tūkst. atšvaitų, o 2015 m. pabaigoje viešojo transporto keleiviai nudžiuginti kalėdiniais

atvirukais. Per savaitę trukusią akciją buvo išdalinta 9 tūkst. spalvingų kalėdinių atvirukų, kuriuos Įmonei suteikė leidykla „Nieko rimto“.

Bendradarbiavimas su nacionalinėmis, tarptautinėmis organizacijomis.

2015 m. spalio 15–16 d. Vilniuje įvyko Europos metropoliteno transporto asociacijos (EMTA) generalinė konferencija. Pirmą kartą EMTA nariai Vilniuje lankėsi dar 2005 m., ir po 10 metų pertraukos sugrįžo į Vilnių. Dvi dienas trukusios generalinės konferencijos metu EMTA nariai išrinko naują asociacijos prezidentą ir naują valdybą (2 metų kadencijai), sutarė dėl artimiausių metų ir ilgalaikių veiklos gairių, veiklos biudžeto. Taip pat aptartos problemos, susijusios su tvariu urbanistiniu judumu, išmaniuoju judumu bei apžvelgta dabartinė transporto situacija Europoje. Artimiausias EMTA narių susitikimas vyks 2016 m.

SAVIVALDYBĖS ĮMONĖ

Žolyno g. 15, LT-10209 Vilnius

Tel./faks. +370 5 270 9339

El. paštas info@vilniustransport.lt

www.vilniustransport.lt

www.facebook.com/susisiekimo.paslaugos